

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2020-2021

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Gabriela Hlavsová

Název práce

**Motivace dospělých ke kombinovanému studiu na vysoké
škole**

Praha 2021

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Alena Svobodová, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2020-2021

BACHELOR THESIS

Gabriela Hlavsová

Title

Motivation of Adults for Combined Study at University

Prague 2021

The Bachelor Thesis Work Supervisor: doc. PhDr. Alena Svobodová, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 21. února 2021

Gabriela Hlavsová

Poděkování

Děkuji paní doc. PhDr. Aleně Svobodové, CSc. za vedení bakalářské práce, za její cenné rady, připomínky, ochotu, vstřícnost a trpělivost.

Anotace

Tématem bakalářské práce je motivace dospělých ke kombinovanému studiu na vysoké škole. V teoretické části jsou popsány pojmy vzdělávání dospělých, celoživotní učení, motivaci a bariéry ve vzdělávání. V praktické části je hlavním cílem zjistit, jaké jsou názory studentů na kombinovanou formu studia. Součástí praktické části je stanovení cílů a hypotéz. Na základě dosažených a vyhodnocených výsledků dotazníkového šetření je provedeno vyhodnocení cílů a ověření hypotéz.

Klíčová slova

Andragogika, bariéry, celoživotní učení, motivace, student, vysoká škola, vzdělávání dospělých.

Annotation

The subject of this bachelor's thesis is motivation of adults for part-time studying in the university. The theoretical part of this thesis describes concept of adult learning, lifelong education, motivation and barriers to adult learning. The main objective of the applied part of this thesis is to examine how adult students perceive part-time studying. The latter part sets thesis objectives and hypotheses. These hypotheses are verified and objectives are evaluated based on a conducted survey research.

Keywords

Adult education andragogy, barriers, college, lifelong learning, motivation, student

ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 CELOŽIVOTNÍ UČENÍ.....	10
1.1 Etapy a formy celoživotního učení	11
1.2 Andragogika.....	13
1.3 Vzdělávání dospělých jako součást celoživotního učení	16
2 DOSPĚLÝ JEDINEC VE FORMÁLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
2.1 Vymezení pojmu dospělý student z hlediska psychologie a sociologie	21
2.2 Formální vzdělávání dospělých	23
2.3 Formální vzdělávání dospělých na terciární úrovni.....	24
2.4 Právní normy a dokumenty z oblasti vzdělávání	25
3 MOTIVACE.....	28
3.1 Teorie motivace	29
3.2 Motivace ve vzdělávání dospělých	31
3.3 Bariéry při vzdělávání dospělých	33
4 METODOLOGIE PRŮZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	36
4.1 Cíl průzkumu	36
4.2 Stanovené hypotézy	37
4.3 Průzkumná metoda a nástroj sběru dat	37
4.4 Výběr průzkumného vzorku	39
4.5 Charakteristika průzkumného vzorku	39
5 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	40
6 INTERPRETACE A DISKUSE VÝSLEDKŮ.....	67
6.1 Vyhodnocení stanovených hypotéz	70
ZÁVĚR.....	73
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	75
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	78
SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Téma vzdělávání dospělých se v dnešní době objevuje stále častěji. Pokud má stát fungovat a má být ekonomicky soběstačný, musí mít vzdělané obyvatelstvo. Lidé by měli rozvíjet a prohlubovat své vědomosti, dovednosti a zkušenosti po celý život. Požadavky na vzdělání obyvatelstva se neustále mění. Vzdělání se netýká pouze dětí, ale i dospělých. Vzdělání je nejen investicí do lidského kapitálu, ale pomáhá k rozvoji osobnosti, ke zvyšování společenského statusu a také zvyšuje pocit uspokojení.

V České republice se dnes mohou vzdělávat lidé různého věku. Potřeby vzdělávaných jsou individuální a každý člověk si může najít vzdělávání různých forem a druhů. Lidé mohou nastoupit znovu do školy z různých důvodů. Vždy ale při rozhodnutí dále studovat má velký vliv motivace člověka.

Cílem bakalářské práce je zjistit jaká je motivace dospělých, kteří studují na UJAK v kombinovaném studiu a jak se studentům kombinovaného studia jeví studium. Jsou spokojeni? Objevily se překážky v kombinovaném studiu? Autorka si vybrala téma na základě vlastní zkušenosti se studiem na vysoké škole, kdy se zajímala o otázku dalšího vzdělávání a s ním spojenou motivací a možnými překážkami v dalším studiu.

Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V kapitolách teoretické části autorka za pomoci odborné literatury vysvětluje pojmy, které jsou spojeny se vzděláváním dospělých a s celoživotním vzděláváním, vysvětluje pojmy jako andragogika, formální, neformální vzdělávání, informální učení, dospělý jedinec ve formálním vzdělávání, přibližuje možnosti současného vzdělávání dospělých. Autorka popisuje, jaká je motivace dospělých k dalšímu vzdělávání, uvádí základní charakteristiku a dělení motivace, dále přibližuje, jaké se mohou objevit ve vzdělávání překážky. V teoretické části jsou uvedeny právní normy a dokumenty, které se týkají oblasti vzdělávání dospělých.

V praktické části se autorka věnuje kvantitativnímu dotazníkovému šetření, kdy tímto průzkumem zjišťuje, proč šli lidé studovat, jaká byla jejich motivace, zda mají ve studiu nějaké bariéry či překážky. Výzkumným vzorkem jsou studenti ze studijní skupiny T011V, kombinované studium, obor Andragogika, na UJAK v Praze.

V závěru bakalářské práce je vyhodnoceno dotazníkové šetření a jsou shrnuty výsledky tohoto průzkumu. Autorka analyzuje cíl práce a vyhodnocuje stanovené hypotézy. Zda se hypotézy potvrdily či vyvrátily.

TEORETICKÁ ČÁST

1 CELOŽIVOTNÍ UČENÍ

Pojem celoživotního učení má své základy v 90. letech 20. století, preferuje cíle, které jsou spojeny s rozvojem lidských zdrojů ve vztahu s fungováním ekonomiky. V té době se klade menší význam na formální učení ve školských institucích a přednost mají instituce s neformálním a informálním učení (Veteška, 2008, s. 14).

V dnešní době je celoživotní učení vnímáno jako nezbytné především pro lepší cestu člověka na trh práce, pro ekonomický růst společnosti, pro rozvoj demokratické společnosti. Celoživotní učení a zvyšování kvalifikace přímo souvisí se zaměstnatelností člověka, jeho uplatněním na trhu práce. Dnes se celoživotním učení zabývají členské státy EU včetně České republiky. Ekonomické, technické a společenské podmínky se neustále mění, proto je zapotřebí celoživotní učení, jako proces adaptace na měnící se podmínky (Veteška, 2008, s. 13–15).

Celoživotním vzděláváním rozumíme proces uvědomělý, permanentní, který formuje osobnost člověka, jeho osvojování dovedností, vědomostí, návyků, vzorců chování, získávání zkušeností. Celoživotní vzdělávání probíhá v institucích vzdělávacích i mimo tyto instituce. Patří sem i samostatné učení a učení při práci (Palán, Langer In: Zormanová, 2017, s. 21).

Pojmem celoživotní vzdělávání rozumíme aktivity spojené se vzděláváním v průběhu života člověka, počínaje předškolním vzděláváním a pokračováním až do terciálního vzdělávání, což je nejvyšší stupeň formálního vzdělávání (Veteška, 2008, s. 13–14). Celoživotní učení je učení v období lidského života od „*kolébky do zralého věku. Každý člověk by měl ovládat činnost učení a k učení se naučit mít pozitivní postoj*“ (Veteška, 2008, s. 20).

Podle Otáhal a kol. se s celoživotním učení a jeho formami setkává člověk po celý jeho život. V poslední době se používá i pojem „všeživotní učení“, tzn., že toto učení běží ve všech prostředích a životních situacích (Otáhal a kol., 2018, s. 13).

1.1 Etapy a formy celoživotního učení

V dnešní době se dává přednost pojmu celoživotní učení před celoživotním vzděláváním. Z tohoto je zřejmé, že zodpovědnost za učení a vzdělávání je na jednotlivci. Celoživotní učení se dělí na dvě etapy. Jedna etapa je nazývána jako počáteční vzdělávání a druhá etapa jako další vzdělávání (Průcha, Veteška, 2014, s. 60).

Počáteční vzdělávání

- „základní vzdělávání– primární a nižší sekundární (ISCED 1.2),
- střední vzdělávání – vyšší sekundární stupeň (ISCED 3), *nástavbové studium pro absolventy středního vzdělání s výučním listem (ISCED 4) ukončené maturitní zkouškou,*
- *terciální vzdělávání – vyšší odborné a vysokoškolské vzdělávání (ISCED 5,6)“* (Otáhal a kol., 2018, s. 14).

Vysvětlení autora: ISCED je klasifikace, která se používá v celém světě. Srovnává, analyzuje a porovnává mezinárodně srovnatelné údaje (Otáhal a kol., 2018, s. 14).

Další vzdělávání

Uplatňují ho lidé hned po vstupu na pracovní trh. Je to soubor různých vědomostí, dovedností a kompetencí, které lidé potřebují k tomu, aby se uplatnili lépe v pracovním i v osobním životě. Další vzdělávání je součástí celoživotního vzdělávání, které vede k lepší možnosti uplatnit se na trhu práce. Tím se zvyšuje produktivita práce ve společnosti (Otáhal a kol., 2018, s. 15).

V celoživotním učení existují tři základní formy vzdělávání. Patří zde formální vzdělávání, neformální vzdělávání a informální učení.

Formální vzdělávání probíhá ve vzdělávacích institucích, především ve školách. Na sebe navazující vzdělávací stupně jsou základní, střední a vysokoškolské studium, kdy vzdělávaný získá vysvědčení, diplom, certifikát apod. (Veteška, 2008, s. 21–22). Formální vzdělávání je řízený proces, který má za úkol praktické uplatnění jedince na pracovním trhu. Cílem formálního vzdělávání jsou dlouhodobé a trvalé vývojové změny

u jedince. Formální vzdělávání se uskutečňuje podle platné legislativy (Zormanová, 2017, s. 22).

Neformální vzdělávání se uskutečňuje pomocí rekvalifikačních kurzů, seminářů. Toto vzdělávání jedinci neposkytne ucelený stupeň vzdělání, ale jedinec získá vědomosti, dovednosti, zkušenosti a kompetence, které mu mohou zlepšit pracovní a sociální uplatnění. Do neformálního vzdělávání patří různé kurzy např. jazykové, počítačové, rekvalifikační, ale i autoškoly, krátká školení a přednášky (Veteška, 2008, s. 21–22).

Informální učení pomáhá jedinci získat schopnosti, dovednosti a kompetence, které sleduje v rodině, v práci, při volnočasových aktivitách. Toto učení je neorganizované a nesystematické. Patří zde i sebevzdělávání, ale jedinec nemá možnost si ověřit získané vědomosti (Veteška, 2008, s. 21–22). Informální učení je postaveno na zájmech jedince, jedinec nepotřebuje motivaci. K nevýhodám informálního učení řadíme nesystematičnost a časté omyly (Beneš In: Zormanová, 2017, s. 23). Jedinec si u informálního učení osvojí informace náhodně, např. cestou do práce, četbou časopisů a knih, poslechem rozhlasu, při sledování televize, v rodině, v zaměstnání. Pro jedince je informální učení velmi důležité (Průcha 2014, s. 24).

Mezi nejčastěji používané argumenty, proč se celoživotně vzdělávat patří především tyto:

- je to druhá šance vzdělávat se,
- jedinci si zvyšují kvalifikaci, získávají nové znalosti a dovednosti,
- rozvíjí se osobnost jedince, jeho způsobilost k sociálním rolím v životě občanském, rodinném, sociálním (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 93).

Dospělí jedinci, kteří se účastní vzdělávání mají zodpovědnost za své rozhodnutí, nejlépe se učí, pokud využijí své vědomosti v praxi, učení je pro ně řešení problému, do učení chtějí zapojit i praxi. Výuka je zaměřena na praktické metody, jako např. „*případové studie, hry rolí, simulace a sebehodnocení*“ (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 95). Dospělý studující má mnoho životních zkušeností, sám řídí své učení, potřebuje změnu v sociálních rolích, jeho motivace je spíše vnitřní než vnější, své nové dovednosti a znalosti využije co nejdříve v praxi (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 95).

1.2 Andragogika

V roce 1962–1968 se vyučoval studijní obor „Osvěta“, od roku 1978 se v rámci pedagogiky vyučoval obor „Pedagogika dospělých“ a téhož roku vznikl samostatný obor „Výchova a vzdělávání dospělých“. Od roku 1991 se používá termín „Andragogika“. V dnešní době dospělým nestačí zkušenosti z praxe, potřebují se rozvíjet a rozšiřovat své poznatky, životní zkušenosti, stupňují se nároky společnosti. Proto se celoživotní vzdělávání stává důležitou součástí lidského života. Společnost se neustále mění ve vědě, výrobě, ekonomice, kultuře, ale i v celé sféře lidské činnosti. Je tedy důležité poskytnout jedinci možnost přípravy na zvládnutí náročných úkolů ve společnosti (Perhács, Paška, 1995, s. 41–43).

Obor andragogika patří do pedagogiky. Není přesně stanoveno, zda se řadí k disciplíně základní nebo aplikované. Je svázaná se sociologií a personálním managementem. Zabývá se výchovou a vzděláváním dospělých. V dnešní době se velmi rychle rozvíjí a vytváří subdisciplíny, např. vzdělávání dospělých – androdidaktiku, nebo vzdělávání a výchovu seniorů – gerontagogiku (Bendl a kol., 2015, s. 24).

Palán vymezuje andragogiku jako vědu o výchově dospělých, vzdělávání dospělých a péči o dospělé, která respektuje všestranné zvláštnosti dospělé populace a zabývá se její personalizací, socializací a enkulturací. „*Zabývá se zvláštnostmi působení pedagogických zákonitostí na dospělou populaci – v oblasti výchovy a vzdělávání, definuje osobnost dospělého ve výchovném a vzdělávacím procesu, definuje systém výchovy a vzdělávání dospělé populace, jakož i zvláštnosti ve vztahu k ostatním pedagogickým a společenským vědám.*“ (Palán, 1997, s. 11). Dále Palán uvádí, že „*na obsah pojmu, a i obsah andragogiky jako vědecké disciplíny nejsou dosud sjednocené názory.*“ (Palán, 1997, s. 11). Beneš tvrdí, že andragogiku je možno chápat jako vědní obor v systému věd o výchově a vyučování, zaměřené na aspekty vzdělávání a učení se dospělých, dále je možno andragogiku chápat jako studijní obor v programu pedagogických věd, který slouží k přípravě budoucích odborníků v oblasti vzdělávání dospělých, a také je andragogika oblast společenské činnosti, ve které se realizuje vzdělávání a učení se dospělých, tedy andragogická praxe (Beneš, 2003, s. 43).

Podle Beneše je předmětem andragogiky učení se dospělého ve všech jeho souvislostech. Jako součást veškerého učení jsou chápány další pojmy, a to vzdělávání, kvalifikace, kompetence, výchova, osvěta apod. Předmětem je tedy celoživotní vzdělávání a učení se dospělých v celé jeho šíři. Andragogika se svým předmětem zabývá na všech potřebných úrovních. V pohledu makrosociálním je to význam sociálních, kulturních, politických, ekonomických a technologických změn pro vývoj vzdělávání a učení se dospělých. Řeší se společenské krize, jako je nezaměstnanost nebo migrace, na individuální úrovni jde o tvorbu identity, možnost plánovat další vzdělávací cestu, vztah k životním problémům (Beneš, 2003, s. 63–66).

Podle Průchy a Vetešky je andragogika „*vědecká disciplína, zabývající se veškerými procesy a souvislostmi učení a vzdělávání dospělých*“ (Průcha a Veteška, 2014, s. 39). Objektem andragogiky je učící se dospělý, předmětem je celková edukace dospělého. Jde zde o celoživotní učení/vzdělávání. Toto učení je součástí práce i života. Andragogika se zabývá teorií a praxí vzdělávání dospělého, poradenstvím a péčí o dospělého jedince. Andragogika čerpá z oblasti pedagogiky, psychologie, sociologie, filozofie, ekonomiky atd. Andragogika se zabývá cíli, obsahy, metodami a technikami vzdělávajících se dospělých (Průcha, Veteška, 2014, s. 40).

Beneš tvrdí, že andragogika je „*vědní a studijní obor zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých. Existují rozdílné koncepce andragogiky. V našem pojetí je andragogika specifická součástí věd o výchově, vzdělávání a vyučování.*“ (Beneš, 2014, s. 11).

Andragogika se v posledních letech rozvíjí na úrovni teoretické. Jsou vydávány různé naučné publikace, v knihách a časopisech se dovídáme, co je to obor andragogika, čím se zabývá, jaké jsou její cíle, poslání a úkoly. Andragogika se ustanovila na studijní obor a vyučuje se na vysokých školách a na vyšších odborných školách (Průcha, 2014, s. 11).

Vzdělávání dospělých, andragogika, se realizuje v bakalářském, magisterském i doktorském studiu. V dnešní době je možné toto studium uskutečnit na Filosofické fakultě University Karlovy v Praze, na Filosofické fakultě University Palackého v Olomouci, na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, na Fakultě Humanitních studií University Tomáše Bati ve Zlíně, na Pedagogické fakultě Ostravské

univerzity v Ostravě a na soukromé vysoké škole Universitě Jana Amose Komenského Praha.

Kromě vysokých škol se studium andragogiky uskutečňuje i v programech některých vyšších odborných škol a středních odborných škol (Průcha, Veteška, 2014, s. 36).

U andragogiky rozlišujeme disciplíny základní a aplikované. K základním řadíme andragogiku obecnou a komparativní, dějiny andragogiky a andragogickou didaktiku. K aplikovaným disciplínám řadíme andragogiku, která se zabývá vzděláním profesním, zájmovým a občanským, andragogiku personální, sociální a kulturní. Andragogika spolupracuje s různými vědními obory, jako např. sociologií, psychologií, sociální psychologií, antropologií, s humanitními vědami, s ekonomickými vědami, s marketingem, ... (Beneš, 2014, s. 53).

Metody andragogiky chápeme jako soubor přístupů, které vzdělavatel používá. Díky přístupům dochází k přenosu vědomostí a zkušeností, postojů a žádoucího chování. Použití metody nebo různých metod je podmíněno cíli, formami a obsahem vzdělávání, také osobnosti vzdělavatele a cílovou skupinou vzdělávaných. Rozlišují se metody zaměřené na vzdělavatele (přednáška, seminář) a metody zaměřené na účastníka vzdělávání (hraní rolí, projektové učení, samostatné plnění úkolů ...) (Průcha, Veteška, 2014, s. 41).

Předmětem androdidaktiky je výzkum teorie a praxe ve vzdělávání dospělých, problémy výuky a učení se, stanovení cílů a obsah vzdělávání, formy a metody ve vzdělávání dospělých. Androdidaktika je zaměřena na didaktický proces vzdělávání dospělých, tzn. edukační působení vyučujícího na vzdělávaného dospělého. Při tomto procesu je nutné respektovat chování a jednání dospělého jedince, dbát na jeho potřeby a motivaci, které se týkají vzdělávání. Mezi formy androdidaktiky řadíme prezenční výuku, kombinované vzdělávání, distanční vzdělávání a sebevzdělávání (Průcha, Veteška, 2014, s. 41).

Podle Průchy a Vetešky jsou principy androdidaktiky *„obecné požadavky na výukový (didaktický) proces, jímž se řídí vzdělavatel dospělých (andragog, tutor, lektor), účastník vzdělávání a odborník (organizační pracovník, manažer) připravující vzdělávací*

program. Mezi hlavní principy patří vědeckost, aktuálnost a orientace na praxi. Další principy mají vztah k samotnému vyučování. Jde o názornost, participaci, aktivitu, motivaci...“ (Průcha, Veteška, 2014, s. 41).

1.3 Vzdelávání dospělých jako součást celoživotního učení

Vzdelávání dospělých z historického pohledu

Člověk po celou dobu své existence musel reagovat na změny. V době antiky vznikly dva pedagogické modely. První model hovoří o tom, že člověk se může dobrat výsledku pomocí vlastní námahy, s pomocí sebe sama nebo i s pomocí pedagoga. Druhý model stojí na tom, že jde o schopnost obstát ve společnosti. Je nutné podporovat člověka při jeho snaze k dokonalosti. Dále jde o to, být aktivní (Beneš, 2014, s 13).

Vzdelávání dospělých se nejvíce rozvíjelo v době krizí a změn ve společnosti. Západní, severní a střední Evropa má silné andragogické základy (Beneš, 2014, s 22).

Na počátku 20. století byl nedostatek školských systémů, nebylo možno uspokojit poptávku po vzdělání. Bylo nutno vybudovat systém vzdelávání dospělých. V 60.–70. letech minulého století se kladl důraz na doplnění si vzdělání, získání vzdělávací šance, pokračování ve vzdělávání. V 70. letech se rozvíjela myšlenka, že vzdělávání doprovází člověka po celý jeho život, člověk musí mít možnost a také povinnost se po celý život zdokonalovat (Beneš, 2014, s 25).

Vzdelávání dospělých z dnešního pohledu

Možnosti vzdělávání dospělých se stále rozšiřují a každý člověk si může v dnešní době najít cestu k dalšímu vzdělávání. Člověk by se měl vzdělávat celý život, ať už ve vzdělávacích institucích, nebo v neformálním studiu. Dnes nám nepostačí jen vědomosti a dovednosti, které jsme získali na základní a střední škole.

Vzdělávání dospělých je trendem dnešní doby z hlediska důležitosti v personální politice. Pro mnoho lidí je celoživotní vzdělávání důležité zejména v otázce konkurenceschopnosti na trhu práce (Zormanová, 2017, s. 21).

Dnešní pohled na celoživotní vzdělávání je spojen se vzdělávací politikou na národní i nadnárodní úrovni (Beneš, 2014, s 36).

Nutnost vzdělávání lidé chápou z různých hledisek. Patří zde druhá šance ve vzdělávání, odborné vzdělávání, zvyšování kvalifikace, rozvoj schopností v sociálních rolích a v životě, rozvoj znalosti v sociální péči, rozvoj kulturních a všeobecných znalostí, schopnost umět trávit smysluplně volný čas, schopnost pochopit pojmy jako je např. solidarita, soudržnost, výchova k občanství (Beneš, 2014, s 37).

Vzdělávání dospělých může být nesespecifické i specifické. Nesespecifické vzdělávání se zaměřuje na volnočasové aktivity, např. jazykové kurzy, počítačové kurzy. Pokud skupiny lidí mají specifické potřeby ve vzdělávání, označujeme tyto skupiny jako cílové skupiny (Beneš, 2014, s. 108). Pojem cílová skupina je blíže popsán níže, na straně 21-22.

Vzdělávání dospělých pomáhá jedinci s ekonomickými, společenskými, kulturními a politickými změnami ve společnosti. Nejde zde již o klasickou gramotnost jedince, ale o gramotnost informační, ekonomickou, jazykovou. Vzdělávání dospělých spojuje vzdělávání se zaměstnáním, nabízí možnost získat kvalifikaci v průběhu života jedince.

Vzdělávání dospělých jako součást celoživotního vzdělávání a učení obsahuje:

- **náhradní školní vzdělávání** – tzv. druhá šance ve vzdělávání (Barták, 2008, s. 11). Náhradní školní vzdělávání využívají osoby s předčasně ukončenou školní docházkou. Patří zde jedinci, kteří mají ukončenou povinnou školní docházkou, ale nemají středoškolské vzdělání, jsou bez kvalifikace, těžko zaměstnatelní. Jsou to

osoby, kterým hrozí nezaměstnanost, chudoba, sociální vyloučení (zdroj: www.epale.ec.europa.eu).

- **další vzdělávání:**

- další profesní vzdělávání – pro jedince, kteří ukončili v počátečním vzdělávání odborné vzdělávání. Patří zde kvalifikační a rekvalifikační vzdělávání, rozvoj postojů, znalostí a schopností pro výkon profese,
- občanské vzdělávání – formování práv a povinností jedinců v rolích rodinných, občanských, politických, společenských. Kultivace člověka po stránce etické, estetické, ekologické, právní, zdravotnické, filozofické...,
- zájmové vzdělávání – kultivace jedince, vzdělávání ve spojitosti s osobním zaměřením jedince,
- vzdělávání seniorů – většinou kulturně společenské vzdělávání starší generace k uspokojování potřeb (U3V) (Barták, 2008, s. 11).

2 DOSPĚLÝ JEDINEC VE FORMÁLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Dle Rabušicové a Rabušice je společnost v České republice vnímána jako vysoce vzdělaná, má dostatečné znalosti a dovednosti. Ukazuje se, že nezaměstnanost lidí a sociální vyloučení je spojena s nedostatečným vzděláním. Toto vědění motivuje mladé lidi, aby nekončili své vzdělání ukončenou povinnou školní docházkou, ale aby se účastnili alespoň vzdělání středoškolského, které se dnes stává normou. S vyšším dosaženým vzděláním jsou ve většině případů spojeny i vyšší příjmy (Rabušicová, Rabušic, 2008, s. 41–45).

V 80. letech minulého století jedinec, který vystoupil ze stupně vzdělávání, se už většinou do něj nevrátil. Výjimečně se jedinec mohl účastnit středoškolského vzdělávání ve večerním studiu nebo vysokoškolského vzdělávání v dálkovém studiu. Mnozí jedinci po určitém dosaženém vzdělání nastoupí do práce, získají praktické dovednosti a zkušenosti a po čase se ke vzdělávání vrátí (Rabušicová, Rabušic, 2008, s. 47–49).

Dle Průchy jsou dospělí, kteří se účastní formálního vzdělávání, jedinci zapojeni do výuky ve středním vzdělávání ukončeném výučním listem nebo s maturitou, na vyšších odborných školách, kdy studium je zakončeno absolutoriem a titulem diplomovaný specialista, dále jedinci zapojeni do vysokoškolského studia ukončené akademickým titulem bakalář nebo magistr a v doktorském vzdělávání. Formální vzdělávání se uskutečňuje především ve školách (Průcha, 2014, s. 22).

Pedagogika a andragogika dělí lidstvo na děti, dorost a dospělé. V pedagogice se dlouho tradovalo, že dospělý jedinec je stabilní, dál se nevyvíjející, stanovený cíl výchovného působení byl u dospělého naplněn (Beneš, 2008, s. 79).

Obecně je dospělost charakteristická věkem, založením rodiny, vlastní domácností, finanční nezávislostí, stabilním zaměstnáním, zodpovědností za vlastní chování a rozhodování. Dospělost se může projevat i odchodem z primární rodiny, schopností finančně se zabezpečit, převzetím závazků a získáním pocitu odpovědnosti (Lacinová a kol., 2016, s. 9–10).

Z právního hlediska je člověk dospělý v 18 letech. Po biologické a psychologické stránce je jedinec dospělý, když je životně stabilní, když umí samostatně jednat a myslet, umí plánovat a je zodpovědný. Hlavními znaky života v dospělosti jsou rodina, zaměstnání, zájmy, touha po pohodlí, zájmy, záliby, určitý standard. Psychická dospělost je u jedince jeho schopnost sám myslet a konat. Jedinec je zodpovědný za svůj život, umí plánovat, je vytrvalý (Průcha, Veteška, 2014, s. 87).

Podle Jandourka (2012, s. 61) je dospělost charakteristická životní zralostí člověka, jeho psychickou vyrovnaností, schopností převzít odpovědnost za sebe i za ostatní, osvojením si sociálních rolí. Dospělý je jedinec se sexuální zralostí, který dosáhl reprodukčního věku. Dospělý jedinec je ten, který umí samostatně jednat a který je odpovědný za své jednání.

Průcha a Veteška (2014, s. 87) člení dospělost na:

- mladší dospělost (13–30 let),
- střední dospělost (30–45 let),
- starší dospělost (45–60 let).

Ve vzdělávání dospělých se často používá pojem „cílová skupina“, který se začal objevovat v 70. letech minulého století, jako důsledek rozvoje institucionalizace a profesionalizace. Cílové skupiny jsou spojeny se sociální a vzdělávací politikou, se sociální rovností, s rovností vzdělávacích šancí a s právem na vzdělání. Proto se spojily sociální politika a andragogika a zaměřily se na vyhledávání znevýhodněných skupin a snažily se jim nabídnout vzdělávací programy.

Jako kritérium pro určování cílových skupin ve vzdělávání dospělých se používají především sociální a sociodemografické faktory:

- nezaměstnaní, negramotní, menšiny,
- pohlaví,
- věk – absolventi škol, dospělí, senioři,

- forma vzdělávání – organizace, samouci,
- dosažené vzdělání – základní, střední, vyšší, vysokoškolské,
- profesní zařazení – nekvalifikovaní, technici, lektori, manažeři,
- motivace – profesní růst, uspokojení vzdělávacích zájmů, uspokojení poznávacích zájmů (Beneš, 2014, s. 108–110).

2.1 Vymezení pojmu dospělý student z hlediska psychologie a sociologie

Dospělý student z hlediska psychologie

Ve vzdělávání jde především o výchovu a učení jedince, který smýšlí demokraticky, rozvoj jeho stránky duchovní, morální, dovednostní a rozvoj lidských zdrojů. Jde především o změny v kognitivní, afektivní a psychomotorické oblasti (Veteška, Vacínová, 2011, s. 86). U dospělého jedince dochází ke změnám v psychice a v tělesné oblasti. Tyto změny jsou spojeny s věkem studujícího dospělého a s jeho stárnutím. Změny ve fyzickém stavu nejsou až tak důležité jako změny v psychice. Starší člověk může mít problém s novými technologiemi, při práci potřebuje více času, může častěji selhat, snižuje se pracovní tempo a postřeh. Starší jedinci se mohou více soustředit a tím se vyhnout problémům, mohou zlepšovat své snížené mentální schopnosti procvičováním. Starší studenti mají mnoho zkušeností. Z psychologického hlediska je důležité věřit sobě a svým schopnostem, hlavní je jistota, uznání, prestiž. Rozdíly mohou být mezi jedinci stejného věku. Změny jsou závislé na podmínkách existenčních a sociálních.

U starších jedinců pozorujeme nízkou schopnost přizpůsobení. Základní strategie, používané při přizpůsobení, jsou tyto:

- konstruktivnost – jedinci, kteří mají radost ze života, humor je jim blízký, převládá tolerance, jsou smíření se stárnutím,

- závislost – pasivní jedinci, potřebují druhé, aby se o ně starali, aby jim byli oporou, nemají ctižádost a odpovědnost, přejí si odchod do důchodu, preferují pohodlí,
- obranný postoj – nechtějí přijímat pomoc, mají strach s nečinnosti a ze závislosti, mají strach ze stárnutí,
- nepřátelství – za jejich neúspěch mohou druzí, stěžují si, jsou agresivní, podezřívaví, nepřizpůsobiví, stárnutí je pro ně úpadek,
- nenávisť vůči sobě – jedinci, kteří se na sebe dívají kriticky, pohrdají sebou, bez snahy, pesimisté, kteří se vidí jako oběti, převládá lítost a deprese (Veteška, Vacínová, 2011, s. 78–80).

Dospělý student z hlediska sociologie

Z hlediska sociologie je člověk bytost sociální, která ke svému životu potřebuje, aby ho ostatní akceptovali. Člověk je bytost společenská a vytváří sociální struktury a hierarchie. Pokud se jedinec odlišuje od společnosti, nespĺňuje normy společnosti a nespĺňuje sociální očekávání, nebude společností sociálně akceptovaný, ale naopak bude sociálně vyloučený (Bačová, 2000, s. 34–35).

Vzdělávání dospělých ze sociologického hlediska je poptávka po kvalifikacích a jejich poskytování, dále po rozšíření kvalifikací, kompetencí, znalostí, dovedností a v neposlední řadě poptávka po zvýšení sociálního statusu ve společnosti (prestiž, moc, finance). Podle Beneše je pro společnost důležité vzdělávání dospělých z hlediska reprodukce a stabilizace společnosti. Vzdělávání dospělých umožňuje rozvoj společnosti a změny v sociální sféře, ekonomice, politice a kultuře (Beneš, 2003, s. 75–77). Ve společnosti převládají sociální nerovnosti. Lidé vnímají rozdílně materiální hodnoty, osobnostní růst, vzdělávání, ale také sociální zabezpečení, kulturu, ekologii. Kariéra jedince je spojena se sociálním původem, se vzděláním, se schopností se učit a vzdělávat se. Vzdělání není status přisouzený, jako např. původ, pohlaví, věk, rasa, ale je to status získaný, stejně tak jako politická příslušnost, profese, příjem, kulturní cítění. Vzdělání se tedy může měnit a jedinec může dosáhnout během svého života vzdělání vyššího, pokud dospělý disponuje vůlí a schopnostmi. Tato možnost se neustále zvyšuje. Zdrojem hospodářského růstu ve společnosti jsou práce, kapitál, znalosti a ideje. Vzdělanost

společnosti nezaručuje ekonomický růst, je nutné vzdělanost obyvatelstva umět využívat (Beneš, 2003, s. 81–84). Vzdělání je součástí života. V 70. letech minulého století se ve společnosti objevil názor, že neustálé změny v životě společnosti se zvládnou jedinečně pomocí učení jedince, kde jedinec získá potřebnou kvalifikaci, znalosti, dovednosti a kompetence. Kompetence získá jedinec nejen v organizovaném vzdělávání, ale hlavně z životních zkušeností (Beneš, 2003, s. 94).

2.2 Formální vzdělávání dospělých

I ve formálním vzdělávání dospělých platí, že u vzdělávaného jedince dochází ke změnám vývojovým. Rozvíjejí se vědomosti, dovednosti, zkušenosti, schopnosti, návyky, zdokonaluje se praktické hledisko jedince. Výchova a vzdělání rozvíjí složku poznávací a výkonovou. Jedinec výchovou získá postoj k názorům, ke skutečnosti, k okolí. Tyto změny jsou často dlouhodobé nebo trvalé. Formálního vzdělávání se účastní lektor, učitel, a účastník vzdělávání, který se aktivně účastní učení, reaguje, poskytuje lektorovi zpětnou vazbu, uvažuje, chápe. Lektor reaguje, vysvětluje, usměrňuje. Během formálního učení dochází ke spojení výchovy a vzdělání (Barták, 2008, s. 13–14).

Abychom ve vzdělávání dospělých dosáhli nejlepších výsledků, klademe důraz na obsah a vhodnost učiva. Vhodné učivo je stanoveno podle principů vzdělávání dospělých. Musí dodržovat princip optimalizace, užitečnosti, organizovanosti, selektivity, úplnosti a přesnosti, kondenzace, včasnosti, operativnosti, stručnosti, logičnosti, spolehlivosti, pravdivosti, hloubky a dodatečné stimulace (Barták, 2008, s. 107–111). Tyto pojmy jsou blíže popsány v příloze (příloha A, s. I).

Podle Bartáka je formální vzdělávání uskutečňováno v institucích, je chronologické a strukturované, ukončené „*výučním listem, vysvědčením nebo diplomem*“. Funkce, cíle, prostředky a obsah vzdělávacích institucí jsou přesně popsány a vymezeny příslušnou legislativou. Další profesní vzdělávání se týká jedinců, kteří v rámci počátečního vzdělávání ukončili odborné vzdělávání a dále se vzdělávají v rámci kvalifikačního a rekvalifikačního vzdělávání a různých školení. Toto vzdělávání doplňuje počáteční

vzdělávání dospělých, rozvíjí znalosti, dovednosti, postoje, hodnoty, zájmy důležité pro profesní i osobní život jedince (Barták, 2008, s. 107–111).

Formy studia pro vzdělávání dospělých

Dálkové studium

V dálkovém studiu se na rozdíl od denního studia student připravuje mimo školu, za pomoci studijních materiálů. Dálkové studium je spojení samostudia a konzultací. Tato forma výuky se rozšířila v 50. letech 20. století jako výuka pro zaměstnané. Dnes je nahrazena kombinovaným a distančním studiem (Průcha, Veteška, 2014, s. 72).

Distanční vzdělávání

Distanční vzdělávání je řízené studium. Dospělí studující studují sami, jsou za výsledky a průběh vzdělávání sami odpovědní. Je zde přítomná volnost v přístupu a v rychlosti ve vzdělávání, individuální studium, student pracuje se studijními oporami, a jinými studijními materiály. Studenti využívají technických komunikačních spojení, jako je rozhlas, pošta, telefon aj. Distanční vzdělávání je možné použít v různých stupních studia (Barták, 2008, s. 187–188).

Kombinované studium

Kombinované studium dle Průchy a Vetešky je spojení výuky prezenční a distanční. Studující nedocházejí na přednášky a semináře každý den, ale jejich studium spočívá především v domácí přípravě. K domácímu studiu lze použít různé studijní materiály, e-learningy atd. Jejich výuka probíhá většinou několikrát za semestr, kdy se studenti zúčastní konzultace s vyučujícími. Toto setkání bývá zpravidla celodenní. Závěr semestru se ukončuje zkouškami v zapsaných předmětech. Kombinované studium využívají jedinci při souběhu studia na dvou vysokých školách nebo při zaměstnání. U tohoto studia se očekává vysoká motivace u studentů (Průcha, Veteška, 2014, s. 157).

2.3 Formální vzdělávání dospělých na terciární úrovni

Pojmem terciární vzdělávání rozumíme v České republice vzdělávání na vysokých školách, kdy student dosáhne úrovně bakalářské, magisterské nebo doktorské. Do

terciárního vzdělávání náleží také vyšší odborné školy a konzervatoře. Vysoké školy plní řadu společenských funkcí. Vysoké školství se dá chápat jako komunita, kde existuje určitá závislost jedinců, kteří mají společné cíle, hodnoty a úkoly. Vysoká škola plní dvě základní funkce. Výuku a výzkum, které na sebe navzájem působí. Od konce totalitního režimu došlo v České republice k velkým změnám v Českém vysokém školství. Třikrát se zvýšil počet studujících na vysokých školách. Ve druhé polovině 20. století dochází ke změnám u vzdělávání jedinců. Roste počet lidí s ukončeným středoškolským vzděláním. Vysokoškolské vzdělání je především spojováno s životním a ekonomickým růstem jedince (Šámalová, 2016, s. 39–41).

Ve vysokoškolském vzdělávání se objevují nerovnosti ve smyslu sociálních propastí uchazečů. Především se jedná o sociální původ jedince, sociální podmínky rodiny, materiální podmínky, vzdělání uchazeče, vliv absolvované školy, studijní předpoklady a inteligence uchazeče a další. Výsledky spravedlivého vzdělávání zajišťují jen vrozené schopnosti a snaha jedince. Získání vysokoškolského vzdělání nesmí být ovlivněno diskriminací z důvodu např. sociálních a ekonomických podmínek jedince, věku, pohlaví etnika, nebo tělesného postižení jedince (Šámalová, 2016, s. 44–45).

Podle „mezinárodní klasifikace vzdělávání“ se terciární vzdělávání dělí na terciární vzdělávání 1. stupně (ISCED 5A a 5B), které necílí k vědecké kvalifikaci a na terciární vzdělávání druhého stupně (ISCED 6), které naopak cílí k vědecké kvalifikaci. Význam terciární nemá stejný význam jako vysokoškolské, i když se v těchto pojmech často chybuje (Průcha, Walterová, Mareš, 2008, s. 248), protože jak je již uvedeno výše, do terciárního vzdělávání se řadí i studium na vyšších odborných školách a na konzervatořích.

2.4 Právní normy a dokumenty z oblasti vzdělávání

V roce 2001 byla vydána publikace **Národní program rozvoje vzdělávání v České republice „Bílá kniha“**, která pojednává mimo jiné o terciárním vzdělávání jedinců, které navazuje na úplné střední všeobecné nebo odborné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Terciárního vzdělávání se účastní jedinci, kteří disponují plnou právní odpovědností, jsou samostatní, v otázce studia zodpovědní a správně motivovaní. V terciárním vzdělávání se dosahuje nejvyššího stupně vzdělávání. K významným

úkolům společnosti patří vysoký počet vzdělané populace. To svědčí o kultuře a vyspělé ekonomice každé země. Cílem terciárního vzdělávání je umožnit absolventům, aby se prosadili na trhu práce. Instituce, které umožňují terciární vzdělávání, jsou vysoké školy univerzitního typu, vysoké školy neuniverzitního typu, vyšší odborné školy, instituce s pomaturitním odborným studiem a jiné vzdělávací instituce.

V publikaci Bílá kniha z roku 2001 se hovoří o tom, že „*přístup ke vzdělávání je rovný a v maximální míře otevřený, vylučující diskriminaci z jakéhokoliv důvodu.*“ Ve vzdělávání je důležité zamezit sociálním rozdílům jedince, všichni musí mít stejnou šanci studovat. V terciárním vzdělávání je důležitý partnerský vztah studenta a vyučujícího. Vyučující by měli mít zájem o studenta, umět poradit a pomoci (Bílá kniha, 2001, s. 63–65).

Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení **Listiny základních práv a svobod**, jako součástí ústavního pořádku České republiky, nabyla účinnosti dne 1. 1. 1993, uvádí v článku 33 práva občanů a povinnosti státu v oblasti vzdělávání. Jedná se především o bezplatné vzdělávání v základních, středních a na vysokých školách. Problematika vzdělávání dospělých je upravena v dalších zákonech a v podzákoných předpisech.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (**školský zákon**), nabyl účinnosti dne 1. 1. 2005. Upravuje zásady vzdělávání, stanoví dobu a způsob plnění povinné školní docházky, určuje „*podmínky pro vstup, organizaci vzdělávání a ukončování studia*“. Definuje „*osoby se zvláštními vzdělávacími potřebami*“ a zabývá se jejich integrací, upravuje „*správní problematiku*“.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, nabyl účinnosti dne 1. 1. 2005. Upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání a kariérní systém.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (byl již mnohokrát novelizován), nabyl účinnosti 1. 7. 1998. Tento zákon umožnil rozvoj neuniverzitního a soukromého sektoru v oblasti vysokého školství. Pojednává o studijních akreditovaných programech a programech celoživotního vzdělávání. Uvádí

se v něm, že jedině vysoká škola může přiznat akademický titul, provádět habilitační řízení, jmenovat profesory, konat akademické obřady. Tímto zákonem se změnilo právní postavení vysokých škol, které nejsou státními institucemi, ale veřejnoprávními institucemi, které vlastní majetkem a disponují širokou autonomií.

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledku dalšího vzdělávání), nabyt účinnosti dne 1.8.2007. Tento zákon pojednává o „*uznávání výsledků dalšího vzdělávání*“, o kvalifikačních a hodnotících standardech profesní kvalifikace, o pravidlech pro platnost a odnětí autorizace, vysvětluje „*práva a povinnosti účastníků dalšího vzdělávání*“.

Normy, které souvisejí s výkonem práce:

- zákoník práce,
- zákon o zaměstnanosti
- různé vyhlášky ke školskému zákonu, vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících, ostatní vyhlášky – aktuální vyhlášky jsou uvedeny na internetových stránkách MŠMT (zdroj: Struktura systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě, 2009/2010, www.msmt.cz, ze dne 06.02.2021)

3 MOTIVACE

Jak tvrdí Průcha a Veteška (2014, s. 186) z psychologického hlediska je motivace „*vnitřní, uvědomovaný i neuvědomovaný stimul působící na chování, komunikaci, postoje subjektu.*“ Prostřednictvím motivace docílíme uskutečnění určitých cílů nebo naplnění potřeb. Motivace v andragogice a pedagogice zkoumá motivaci v průběhu učení a vzdělávání. Je zřejmé, že motivace je velmi cenná v úspěšnosti edukace. Motivace ve vzdělávání je velmi odlišná u jednotlivců i skupin „*a to podle věku, pohlaví, vzdělání i aktuálních životních potřeb*“ (Průcha, Veteška, 2014, s. 186). Motivace je hybná síla psychiky. Hybná, protože rozpohybuje chování lidí a jejich činnosti, síla proto, že motivace někam směřuje a obsahuje intenzitu. Motiv nebo pohnutka je hlavním zdrojem motivace. Motivační dispozice jsou u jedince vrozené (potřeby biologické čili primární) a získané (sociální čili sekundární potřeby), dále zájmy, hodnoty, postoje (Výrost, Slaměník, 2008, s. 147).

Cílem motivace je určitá budoucnost, které chce, nebo nechce člověk dosáhnout. Cíl nám ukazuje směr motivace. Člověk má představu, čeho chce dosáhnout a od cíle očekává i uspokojení. Na rozdíl od motivace je cíl vědomý (Výrost, Slaměník, 2008, s. 148).

Některých motivů se člověk musí vzdát ve prospěch jiných motivů, protože nelze uspokojit všechny najednou. Člověk by měl přihlížet k morálním zásadám, zvykům ve společnosti a taky k realitě cíle (Výrost, Slaměník, 2008, s. 149).

Mezi motivační dispozice patří potřeby, zájmy, hodnoty a postoje. Motivace je ovlivněna především věkem. U mladších jedinců jde hlavně o praktickou stránku např. výběr oboru, u starších jedinců je motivace většinou stejná jako u Maslowovy pyramidy potřeb (termín Maslowa pyramida potřeb je vysvětlen v kap. 3.1). Pokud máme subjektivní pocit nedostatku něčeho, hovoříme o potřebě. Jedná se především o pocit strádání a nelibosti. Potřeba je pro člověka i to, co mu škodí, např. alkohol, cigarety, drogy (Výrost, Slaměník, 2008, s. 150).

Zájmy jsou zdrojem lidské motivace. Zájmy jsou pestré a různé, působí na životní styl člověka (Vysekalová a kol., 2007, s. 116). Při motivaci jsou v harmonii zájmy člověka a zájmy okolí (Plamínek, 2010, s. 23).

Postoj má hodnotící charakter, kde se objevuje pozitivita a negativita. Postoj je psychický jev (Výrost, Slaměník, 2008, s. 153).

3.1 Teorie motivace

Hierarchie potřeb (Abraham Maslow)

Abraham Harold Maslow (1908–1970) byl americký psycholog známý svou teorií hierarchie potřeb (1943). Tyto potřeby Maslow rozdělil do pyramidy, odtud název Maslowova pyramida potřeb. V pyramidě dole jsou umístěny potřeby důležité pro naše přežití, výše jsou umístěny potřeby, které jsou důležité pro naši spokojenost. Potřeby jsou znázorněny na obrázku 1, Maslowova pyramida potřeb, s. 31).

- Fyziologické potřeby – jsou to nejzákladnější potřeby, které pomáhají jedinci přežít, být naživu. Patří sem potřeba dýchání, jídla, pití, spánku, pohybu, vyměšování, rozmnožování.
- Bezpečí a jistota – je to únik z nebezpečí, vyhýbání se neznámému, něčemu, co nás ohrožuje, hledání bezpečí a jistoty. Zajištění bytí.
- Sounáležitost a láska – potřeba někam patřit, začlenit se, milovat a být milován, rozvoj vztahů partnerských, přátelských, příbuzenských. Je to ochrana jedince před úzkostí a samotou.
- Uznání a sebeúcta – respekt ze strany druhých i sebe sama. Potřebu sebeúcty není snadné naplnit, může to být dlouhodobý proces. Proto se tato potřeba nachází téměř na vrcholku pyramidy.
- Seberealizace – rozvoj osobnosti, osobního růstu, schopností, talentu, touha po duchovnu, po vědění, po kráse. Je to individuální, u každého jedince jiné.

Těchto pět potřeb je rozděleno podle Maslowa ještě na dvě skupiny potřeb – na potřeby nedostatkové a růstové.

- Nedostatkové potřeby – podle Maslowa jsou to potřeby 1 - 4 (fyziologické potřeby, bezpečí a jistota, sounáležitost a láska, uznání a sebeúcta, seberealizace), tyto potřeby nám pomáhají uchovat psychickou a fyzickou vyrovnanost.
- Růstové potřeby – zde řadí Maslow potřebu 5 (seberealizace), díky které jedinec může převýšit sám sebe. Patří sem seberozvoj jedince, jeho touha po vědění (zdroj: www.mentem.cz/blog/teorie-motivace/).

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb

zdroj: www.mentem.cz/blog/teorie-motivace/

ERG: existence – vztahy – růst (Clayton Alderler)

Tento autor vychází z Maslowy pyramidy potřeb, zkoumal lidské chování a na základě těchto výzkumu snížil počet potřeb na tři. Není zde zásada hierarchie. Pokud není uspokojena jedna potřeba, může být zesílená potřeba druhá.

- potřeby existenční – fyziologické a materiální,

- potřeby vztahové – vztahy k ostatním lidem, vztek, nenávisť, láska, přátelství, nepřátelství, neuspokojení spočívá v ignoraci jedince,
- potřeby růstové – rozvoj sebe a svého okolí (Cimbalníková, 2004, s. 79–81).

Herzbergova dvoufaktorová teorie (Frederick Herzberg)

Herzberg a kolektiv na základě průzkumu mezi technickými a ekonomickými pracovníky v oblasti jejich chování a uspokojování jejich potřeb dospěli k dvoufaktorové teorii motivace.

- udržovací hygienické faktory či dysatisfaktory – důležité k zachování spokojenosti, objevují se většinou u skupin (pracovní řád, vedení a podmínky v zaměstnání, vztahy ke spolupracovníkům a k nadřízeným, osobní život, plat nebo mzda),
- motivační faktory neboli satisfaktory – podněcují spokojenost a motivují, objevují se u jednotlivce (pracovní činnost, ocenění, osobní růst, odpovědnost) (Cimbalníková, 2004, s. 79–81).

McClellandova teorie potřeb (David C. McClelland)

McClelland popsal tři potřeby, které se mohou využít především u manažerů.

- potřeba moci – jedinci potřebují ovlivňovat a řídit druhé,
- potřeba sounáležitosti – jedinci potřebují udržovat vztahy mezi lidmi,
- potřeba úspěchu – jedinci si zadávají vysoké cíle (Cimbalníková, 2004, s. 79–81).

3.2 Motivace ve vzdělávání dospělých

Motivace ve vzdělávání dospělého jedince může být uskutečněna dvěma formami:

- podle subjektivních potřeb jedince – témata, která jsou zaměřena na zájmy a potřeby učícího se. Na základě výkonu jedince je nutné určit složitost úkolů,
- formováním vnějších podmínek – to znamená vytvořit podmínky spolupráce dospělých studentů, kdy řešení problémů obohatí studenty o nové informace.

Vyučující dospělé studenty motivuje pedagogickou interakcí a komunikací:

- vědomě – záměrně, cíleně,
- nevědomě – interakcí mezi vyučujícím a studentem, neverbální komunikací.

Motivaci z hlediska jedince definujeme jako:

- motivaci pozitivní – zvyšuje úsilí jedince (pochvala, dobrá známka, úspěch),
- motivace negativní – snižuje zájem o vzdělávání a úsilí (neúspěch, nezájem) (Veteška, Vacínová, 2011, s. 71–72).

Motivace se dělí na vnitřní a vnější. **Vnitřní motivace** vychází z jedince, kterému určitá aktivita přináší radost a příjemný pocit. Naopak **vnější motivace** jsou tlaky na jedince, který se vzdělává, i když si to on sám nepřeje. Motivace ve vzdělávání dospělých může být současně vnitřní i vnější. Jedinec uspokojí přání zaměstnavatele a zároveň má dobrý pocit, že něco dokázal (Rabušicová, Rabušic, 2008, s. 98).

Na jedince má většinou vliv celý soubor motivů, který se neustále mění a vyvíjí již v raném věku. Získané zkušenosti s učením ve škole dospělé jedince většinou odrazují. Motivace dospělých jedinců k učení není stejná. Vliv má sociální prostředí, ze kterého jedinec pochází, ale také jeho zájmy a potřeby, jeho věk, vzdělání, pohlaví, rodina (Beneš, 2014, s. 105–106). Motivy jsou ovlivněny „*sociálně ekonomickým statusem, dosaženým vzděláním, věkem jednotlivce, lokalitou jeho bydlení apod.*“ (Beneš, 2008, IN Zormanová, s. 25).

Pro učení a vzdělávání je motivace důležitá. U dospělých je motivace impulz k dalšímu vzdělávání. Motivy u dospělých jedinců jsou např. požadavky v zaměstnání,

životní otázka, mobilita, ambice, dřívější nedostatky, potřeba kontaktu a komunikace, emancipace, smysluplné naplnění života (Veteška, Vacínová, 2011, s.81).

Motivace je shrnutí vnitřních a vnějších faktorů, které řídí prožívání jedince. V dnešní době je nutné, aby se každý vzdělával, ale velká část obyvatel se nevzdělává. Zájem na dalším vzdělávání ovlivňuje charakteristika jedince, vztahy jedince, výzvy, společenské klima, vztah k učení (Beneš, 2003, s. 132).

U dospělého jedince, který se účastní vzdělávání, se objevují určité zvláštnosti. Při vzdělávání dospělých musí lektor respektovat tyto zvláštnosti dospělého a upřednostňovat jeho silné stránky. Dospělý jedinec disponuje sociální zralostí, je vyrovnaný, má stanoveny hodnoty a cíle. Od mladých studujících se dospělí jedinci liší věkem, dosaženým vzděláním, zkušenostmi, dovednostmi, osobními vlastnostmi, motivací, zájmy, postoji k životu, vzdělávacími potřebami, ale i zdravotním stavem a časem, kterým disponují ke svému rozvoji. Dospělý jedinec se procesu vzdělávání účastní dobrovolně, proto předpokládáme, že se u něho vyskytuje silná motivace a zájem o studium. U dospělého jedince se objevují rozdíly v pozornosti a myšlení, ve stabilitě vnímání, v paměti. Převládá u nich praktické myšlení, nad logickým. Proto je nutné v učení dospělých používat slovní metody, dialogické metody a dospělé aktivně zapojit do učení. Dospělí se během studia setkávají s různými překážkami, které jim znemožňují cestu za věděním (Barták, 2008, s. 17–18).

3.3 Bariéry při vzdělávání dospělých

Předpokládejme, že v dnešní společnosti má každý jedinec potřebu nebo důvod se dále vzdělávat. Někteří lidé v české společnosti však stále vzdělávací potřeby nerealizují a dalšího vzdělávání se neúčastní. Ukazuje se, že vzdělávání dospělých má řadu překážek.

Podle Bočkové (2000) je vzdělávání dospělých spojeno se školním vzděláváním. Vliv na vzdělávání dospělých má věk, společenská vrstva, dosažené vzdělání, dostupnost vzdělávacích nabídek. V české společnosti chybí ucelený systém vzdělávání dospělých, nerespektuje aktuální vzdělávací potřeby, chybí patřičná motivace k učení a vzdělávání dospělých (Bočková, 2020 In Zormanová, 2017, s. 48).

Na vzdělávání dospělých mají vliv jednak pozitivní podmínky, ale naopak i překážky, které jsou ve vzdělávání negativní. Bariéry ve vzdělávání mohou být:

- osobnostní bariéry (vzdělávání pro mě nemá smysl, nezvládnou to, nemám dostatečné vzdělání),
- situační bariéry (nemám finance, jsem pracovně vytížen/a, nemám čas, starosti o děti o rodinu, zdravotní důvody),
- institucionální bariéry (nemám informace o dostupných kurzech, nevhodné, nekvalitní kurzy) (Průcha, Veteška, 2014, s. 50).

Bariéry jsou vnímány jako opak motivace a dělí se na vnitřní a vnější.

Vnitřní (osobnostní) bariéry:

- „akceptace zažitého tradičního modelu vzdělávání (kontinuálního a umístěného do mladého věku),
- vlastní přesvědčení o dostatečnosti znalostí a dovedností pro výkon profese,
- malý zájem o osobní rozvoj cestou formálního vzdělávání,
- demotivující zkušenosti ze školy“ (Rabušicová, Rabušic, 2008, s. 105).

Vnější (situační) bariéry, které brání dospělým ve vzdělávání, jsou podle Rabušicové a Rabušice např. nedostatek finančních prostředků (tento důvod udávají lidé nezaměstnaní, starobní nebo invalidní důchodci, lidé na rodičovské dovolené), dalšími bariérami může být mnoho koníčků a málo času, zdravotní důvody, rodina a děti. Pro některé jedince je bariérou pracovní zaneprázdnění, dále se někteří lidé domnívají, že další vzdělávání pro ně nemá smysl, další vzdělávání nepotřebují pro svou momentální práci, ani pro získání práce jiné. Pro další osoby bariérou ve vzdělávání může být strach, že by studium nezvládli, nebo že nemají dostatečné znalosti nebo dovednosti (Rabušicová, Rabušic, 2008, s. 105-109).

Mnohým účastníkům ve vzdělávání dospělých se nepodaří vzdělávání zdárně dokončit. Podle Beneše je to z těchto důvodů:

- Jedinci, kteří jsou spokojeni se svým zaměstnáním, nepotřebují změnu a další vzdělávání. Jsou to především starší lidi, kteří se chtějí vzdělávat volnočasově.
- Prakticky orientovaní lidé.
- Lidé, kteří nemají důvěru v instituce, vzdělávají se sami.

- Lidé, kteří si nevěří, mají obavu z toho, že selžou.
- Lidé, kteří se hledají.
- Sociálně znevýhodněné skupiny – nedostatek financí, cizinci (Beneš, 2014, s. 107).

Druhy bariér

- Percepční bariéry – tyto překážky se objevují již při pojmenování problému. Pokud není problém dobře objasněn, účastník ho nechápe. Problém může být vysvětlen povrchně, nebo naopak moc do hloubky. Během vzdělávání je třeba být v kontaktu a stále potvrzovat jaké mají jedinci očekávání, přání, argumenty, nebo naopak zda nejsou přesyceni. Pokud se tyto problémy vyskytnou, je třeba zmírnit vlivy návyků a obvyklostí a pomoci jedinci myslet samostatně.
- Bariéry kultury – s rostoucím věkem jedinec hraje určité role, které od něho okolí očekává. Tyto bariéry snižují rozvoj osobnosti. Je to například tvrzení, že „si hrají jen děti“ nebo „fantazií ztrácíme čas“.
- Bariéry pracovního prostředí – podmínky na pracovišti, které nepůsobí na jedince dobře, např. se na pracovišti objevuje nedůvěra mezi pracovníky, ignorence, netolerance, nespolupráce. Na pracovišti se mohou objevovat i ergonomické problémy, například světlo, prach, teplo, zima.
- Intelektuální a výrazové bariéry – zde je důležitá verbální a neverbální komunikace, používání názorných pomůcek, které pomohou objasnit problém. Je třeba vysvětlovat jednoduše, srozumitelně. V dřívějších dobách byl výklad v učení dospělých podceňován.
- Emoční bariéry – jde o obavu, že budu chybovat. Jde o překážky v myšlení, sdělování a konání.

Závěrem je třeba dodat, že každý vyučující by měl umět pracovat s bariérami a snažit se je omezovat. Je známa skutečnost, že emoce a intelekt dospělého jedince dávají možnost k rozvoji a vzdělanosti člověka. Pokud zná lektor svého posluchače dobře, jeho vzdělání, zkušenosti, názory a zájmy, má možnost na něj lépe didakticky působit (Barták, 2008, s. 18–20).

PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části bakalářské práce se autorka zaměřila na vzdělávání dospělých na vysoké škole UJAK v Praze, konkrétně na jednu studijní skupinu, kde studuje i autorka bakalářské práce. Jedná se o studenty, kteří si doplňují či rozšiřují své vzdělání v dospělosti v kombinovaném studiu. Většina těchto studentů pracuje, mají rodinu, někteří navazují na předešlé studium, někteří skončili se vzděláváním již dříve a po delší době se vracejí do školy.

4 METODOLOGIE PRŮZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

V úvodu praktické části jsou představeny cíle průzkumu a formulovány hypotézy. Dále je popsána metoda průzkumu a sběr dat. Ze získaných dat je v další kapitole slovně vyhodnoceno dotazníkové šetření a graficky prezentováno v tabulkách a grafech. Na základě výsledků průzkumu jsou vyhodnoceny stanovené cíle a hypotézy.

4.1 Cíl průzkumu

Autorka ve své praktické části navazuje na teoretickou část bakalářské práce, kde se zabývá pojmy spojenými se vzděláváním dospělých, kdy čerpá z odborné literatury. **Cílem bakalářské práce je zjistit, jaká je motivace dospělých, kteří studují v kombinovaném studiu na Univerzitě Jana Amose Komenského. Jak jsou studenti kombinovaného studia spokojeni se studiem? Objevily se překážky v kombinovaném studiu?** Zajímá se o to, zda studentům toto studium pomůže při získání nového pracovního zařazení, nebo se jim zlepší pozice v zaměstnání, zda by doporučili studium na UJAK svým známým, nebo zda by chtěli ve studiu pokračovat.

4.2 Stanovené hypotézy

Autorka se v bakalářské práci zabývá celoživotním učením, vzdělávání dospělých, motivací a překážkami ve vzdělávání. Na základě této skutečnosti jsou stanoveny hypotézy. Zajímá ji, jaká motivace ke studiu se u studentů objevuje nejčastěji, jaké se u nich objevily překážky, jakou výuku studenti preferují. Jsou studenti spokojeni se studiem na UJAK? Doporučili by ho svým známým? Na základě analýzy dotazníkového šetření budou hypotézy potvrzeny nebo vyvráceny. Autorka si volí následující hypotézy:

- H1: Největší motivací ke studiu na vysoké škole je pro většinu studentů lepší pracovní uplatnění.
- H2: K překážkám ve studiu respondenti řadí náročnost některých předmětů častěji než nedostatek času.
- H3: Většina respondentů by uvítala v normálních podmínkách on-line výuku, ale pouze jako doplněk výuky prezenční.
- H4: Většina respondentů neuvažuje o předčasném ukončení studia.
- H5: Většina respondentů by doporučila svým známým kombinované studium na UJAK.
- H6: Vzdělávání v kombinovaném studiu na UJAK splňuje očekávání většiny respondentů.

4.3 Průzkumná metoda a nástroj sběru dat

V bakalářské práci je zvolena výzkumná metoda dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření podle Soukupa (2011, s. 270) představuje techniku zjištění informací pomocí dotazníku. Dotazník obsahuje předtištěné otázky, na které respondenti odpovídají písemně. Dotazník obsahuje také instrukce pro vyplnění a udání důvodu, k čemu se vyplněný dotazník použije. Respondenti vyplňují dotazník samostatně, většinou jsou použity otázky uzavřené a otevřené, ale i polootevřené a projekční. Respondenti dávají přednost uzavřeným otázkám, protože nemusejí uvádět širší vysvětlení odpovědi. Dotazníkové šetření používáme, pokud chceme získat větší množství dat od většího

množství dotazovaných. Dotazníkové šetření je formou kvantitativního výzkumu (Soukup, 2011, s. 270).

Podle Jandourka (2012, s. 62) je dotazník formulář, který vyplňují respondenti. Dotazník obsahuje otázky a odpovědi, popřípadě se může objevit i volné místo na vlastní odpověď. V sociologickém výzkumu je tato metoda velmi oblíbená, z důvodu poměrně rychlého a levného získání potřebných informací. Otázky v dotazníku by měly být přehledné, snadné a lehce vyplnitelné (Jandourek, 2012, s. 62).

Průzkumný dotazník uvedený v této bakalářské práci obsahuje otázky zaměřené na demografické údaje, jako je pohlaví, věk, dále obsahuje otázky zaměřené na nejvyšší dosažené vzdělání respondentů, otázky zaměřené na motivaci ke studiu a na překážky během studia, dotazník dále pomocí otázek zjišťuje očekávání studentů od studia, zda jsou studenti spokojeni či nespokojeni se studiem, zda jim dosažené vzdělání pomůže k postupu v pracovním zařazení. Některé otázky v dotazníku jsou zaměřeny i na aktuální dobu pandemie, kdy výuka probíhá on-line. Autorku zajímá, zda studentům tato výuka vyhovuje či nevyhovuje, co studenti upřednostňují více, zda je pro ně přijatelnější výuka on-line nebo klasická výuka ve škole? Na konci dotazníku je prostor pro poděkování respondentům. Dotazník je anonymní a respondenti jsou na tento fakt upozorněni. Tím je dodržen zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

V dotazníku autorka použila své vlastní otázky a dotazník vytvořila a poslala respondentům pomocí google forms. Tato aplikace umožňuje přeposlat dotazník k vyplnění tak, aby byla zachována anonymita respondentů. Dotazník byl přeposlán na třídní email a po vyplnění dotazník respondenti odeslali zpět do google forms. Na studijním oddělení si autorka zjistila, kolik studentů skutečně studuje v určité studijní skupině. Bylo jí sděleno, že ve studijní skupině studuje 42 studentů. Návratnost vyplněných dotazníků byla 32 kusů, to znamená, že návratnost byla 76,19 %. Vzhledem ke skutečnosti, že studenti z této studijní skupiny nebyli v osobním kontaktu a neznali se, autorka tuto návratnost hodnotí jako velmi dobrou.

4.4 Výběr průzkumného vzorku

Autorka si zvolila pro dotazníkové šetření průzkumný vzorek studentů ze studijní skupiny T011V na vysoké škole UJAK v Praze. Studijní skupina se skládá ze 42 studujících dospělých v oboru Andragogika. Výběr respondentů byl zvolen záměrně, protože autorka je součástí této studijní skupiny a zajímala ji motivace ostatních spolužáků ke studiu a bariéry ve studiu, které se u respondentů objevily během studia. Tito jedinci jsou dospělí a s tímto statutem vykonávají i své role, jako např. roli rodičovskou, rodinnou, pracovní, vztahovou a zároveň s těmito rolemi vykonávají zároveň i roli studenta. Dospělého jedince zde autorka uvádí jako osobu starší 18 let, která se účastní formálního vzdělávání na UJAK v Praze.

4.5 Charakteristika průzkumného vzorku

Průzkumu se zúčastnili muži a ženy různého věku, kteří dosáhli různého nejvyššího dosaženého vzdělání. V dotazníku byly uvedeny možnosti, které měli respondenti správně označit. Z těchto výsledků autorka zjistila, že průzkumného šetření se zúčastnilo 28 žen, a 4 muži. Dospělých studujících se vzdělávání na UJAK ve studijní skupině T011V účastní v rozmezí od 18–25 let 2 osoby, v rozmezí od 26–35 let se účastní 11 osob, v rozmezí od 36–45 let se vzdělávání účastní 10 osob a dospělých studujících ve věku v rozmezí od 46 let a více se účastní 9 osob. Nejvyšší dosažené vzdělání dosáhli respondenti v největším počtu 30 osob ve vzdělávání na VOŠ, nejvyšší dosažené vzdělání na jiné vysoké škole dosáhl 1 respondent a nejvyšší dosažené vzdělávání na SOU s maturitou dosáhl 1 respondent. Tyto informace jsou procentuálně vyjádřeny v kapitole 5 „Výsledky dotazníkového šetření“, s. 42.

5 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Všechny vyhodnocené otázky obsahují tabulku, která je umístěna v příloze C, některé otázky obsahují graf, který je umístěn pod vyhodnocenou otázkou. Pro uvedený graf se autorka rozhodla na základě důležitosti otázky pro vyhodnocení cíle nebo hypotéz. Autorka na základě výsledků z dotazníkového šetření vyhodnotila následující odpovědi na otázky.

Otázka č. 1 Jaký je Váš věk?

Podle věku se respondenti dělí do 4 věkových skupin. Vychází se z celkového počtu 32 respondentů, z toho 4 muži a 28 žen. Ve věkové skupině od 18–25 let se průzkumného šetření účastní 2 ženy, tj. 7,1 %, absolutní počet jsou 2 respondentky, tj. 6,3 %. Ve věkovém rozmezí od 26–35 let se průzkumného šetření účastní 1 muž, tj. 25 % a 10 žen, tj. 35,7 %, absolutní počet respondentů je 11, tj. 34,4 %. Ve věkové skupině od 36–45 let se průzkumného šetření účastní 2 muži, tj. 50 % a 8 žen, tj. 28,6 %, absolutní počet respondentů je 10 respondentů, tj. 31,3 %. Ve věkové kategorii 46 a více se průzkumného šetření účastní 1 muž, tj. 25 % a 8 žen, tj. 28,6 %, absolutní počet je 9 respondentů, tj. 28,1 % (viz příloha C, tabulka 1).

Otázka č. 2 Jste žena/muž?

Zúčastnění respondenti se dělí do dvou skupin podle pohlaví na muže a ženy. Z dotazníkového šetření z celkového počtu 32 zodpovězených dotazníků se průzkumu účastnilo 28 žen, tj. 87,5 % a 4 muži, tj. 12,5 %, celkem 32 respondentů, tj. 100 % respondentů (viz příloha C, tabulka 2).

Otázka č. 3 Považujete vzdělání za důležité ve Vašem životě?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je

uzavřená, respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 23 žen, tj. 82,1 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 25 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 78,1 % respondentů.

Odpověď „spíše ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 4 ženy, tj. 14,3 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 5 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 15,6 % respondentů.

Odpověď „spíše ne“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů, tj. 3,1 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ne“ uvedla 1 žena, tj. 3,6 %, tj. 3,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Z uvedených odpovědí respondentů je zřejmé, že většina respondentů z celkového počtu 32 osob, považuje vzdělání za důležité v jejich životě. Odpověď „ano“ a „spíše ano“ uvedlo 93,7 % respondentů. Odpověď „ne“ a „spíše ne“ uvedlo 6,2 % respondentů (viz příloha C, tabulka 3).

Otázka č. 4 Myslíte si, že v současné době je k dispozici dostatek nabídek ve vzdělávání?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená, respondenti měli opět na výběr ze čtyř možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 16 žen, tj. 57,1 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 18 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 56,3 % respondentů.

Odpověď „spíše ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 10 žen, tj. 35,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 12 osob z celkového počtu respondentů, tj. 37,5 % respondentů.

Odpověď „spíše ne“ uvedly 2 ženy, tj. 7,1 % z celkového počtu žen, tj. 6,3 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď ne neuvedl nikdo z respondentů.

Z uvedených odpovědí respondentů je zřejmé, že většina respondentů z celkového počtu 32 osob, si myslí, že v současnosti je dostatek nabídek ve vzdělávání. Odpověď „ano“ a „spíše ano“ uvedlo 93,8 % respondentů. 6,3 % respondentů si myslí, že v současnosti není dostatek nabídek ve vzdělávání (viz příloha C, tabulka 4).

Otázka č. 5 Je Vaše současné studium první po ukončení počátečního vzdělávání?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená, respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 4 ženy, tj. 14,3 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 6 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 18,8 % respondentů.

Odpověď „ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 24 žen, tj. 85,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 26 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 81,3 % respondentů.

Z uvedených odpovědí respondentů vyplývá, že u většiny respondentů z celkového počtu 32 osob, není současné studium první po ukončení počátečního vzdělávání. Odpověď „ne“ uvedlo 81,3 % z celkového počtu 32 respondentů. Pro 18,8 % respondentů je současné studium první po ukončení počátečního vzdělávání (viz příloha C, tabulka 5).

Otázka č. 6 Nejvyšší ukončené vzdělání?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená, respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědí – SOU, SOU s maturitou, VOŠ, jiná VŠ.

Odpověď „VOŠ“ uvedli 3 muži, tj. 75 % z celkového počtu mužů a 27 žen, tj. 96,4 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 30 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 93,8 %.

Odpověď „SOU s maturitou“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů. Odpověď uvedlo 3,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „jiná VŠ“ uvedla 1 žena, tj. 3,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 3,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „SOU“ neuvedl žádný respondent.

Z uvedených odpovědí respondentů vyplývá, že u většiny respondentů z celkového počtu 32 osob, je nejvyšší ukončené vzdělání VOŠ. Odpověď uvedlo 93,8 % z celkového počtu respondentů (viz příloha C, tabulka 6).

Otázka č. 7 Proč jste si zvolili k vysokoškolskému studiu UJAK? Napište důvod/y.

Na otázku odpovědělo z celkového počtu 32 osob, 31 respondentů, tj. 96,9 % – 4 muži, tj. 12,9 % z celkového počtu 31 respondentů a 27 žen, tj. 87,1 % z celkového počtu 31 respondentů. Neodpověděla jedna žena. Otázka je otevřená, respondenti podle svého uvážení zapisovali odpovědi.

Odpovědi „krátké studium, rychlé studium, časové důvody“ uvedli 3 muži, tj. 75 % z celkového počtu mužů a 10 žen, tj. 37 % z celkového počtu 27 žen. Odpovědi uvedlo 13 osob z celkového počtu 31 respondentů, tj. 41,9 %.

Odpověď „někdo mi toto studium doporučil“ odpověděl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 2 ženy, tj. 7,4 % z celkového počtu 27 žen. Odpověď uvedly 3 osoby z celkového počtu 31 respondentů, tj. 9,7 %.

Odpověď „nevím“ uvedla 1 žena, tj. 3,7 % z celkového počtu 27 žen. Z celkového počtu 31 respondentů je to 3,2 % respondentů.

Odpověď „uznali mi předměty z VOŠ“ uvedly 4 ženy, tj. 14,8 % z celkového počtu 27 žen. Tuto odpověď uvedly 4 osoby z celkového počtu 31 respondentů, tj. 12,9 %.

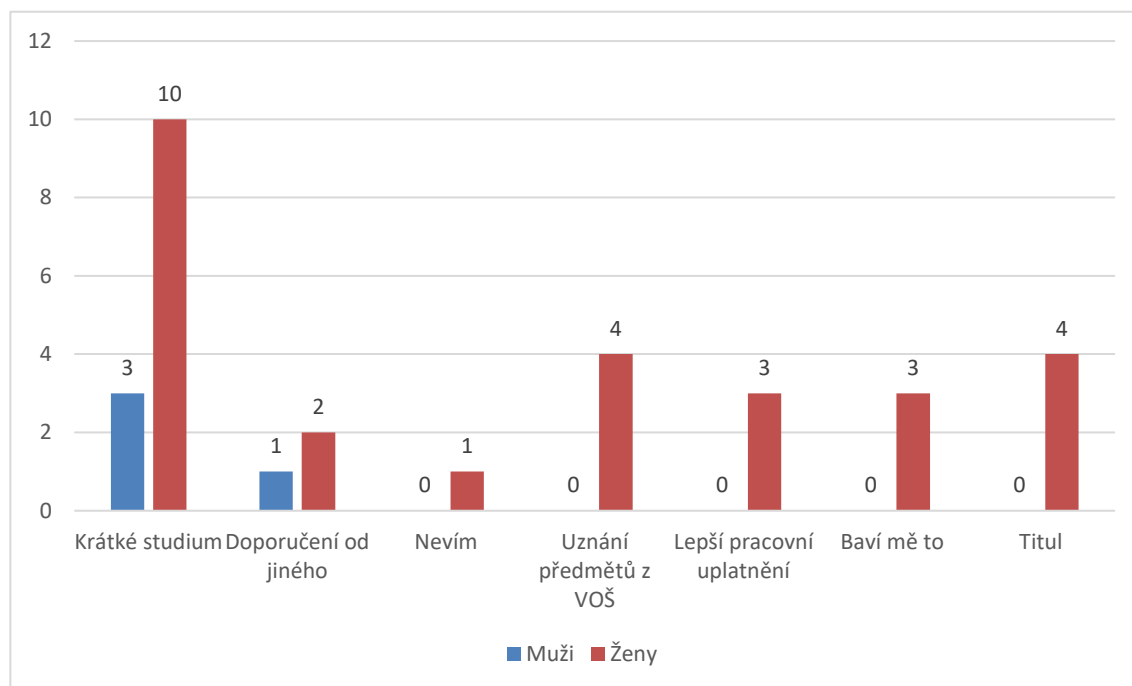
Odpověď „očekávám lepší pracovní uplatnění“ uvedly 3 ženy, tj. 11,1 % z celkového počtu 27 žen. Odpověď uvedly 3 osoby z celkového počtu 31 respondentů, tj. 9,7 %.

Odpověď „baví mě to“ uvedly 3 ženy, tj. 11,1 % z celkového počtu 27 žen. Odpověď uvedly 3 osoby z celkového počtu 31 respondentů, tj. 9,7 %.

Odpověď „získání titulu“ uvedly 4 ženy, tj. 14,8 % z celkového počtu 27 žen. Odpověď uvedly 4 osoby z celkového počtu 31 respondentů, tj. 12,9 %.

Celkem na uvedenou otázku odpovědělo 31 respondentů. Většina respondentů, tj. 41,9 % z celkového počtu 31 osob, si zvolilo k vysokoškolskému studiu UJAK v Praze, především z důvodu časové úspory, studium je pro ně zajímavé, protože je to studium na jeden rok. Druhý nejčastěji uvedený důvod studia na UJAK v Praze je uznání předmětů z VOŠ, a to u 12,9 % a získání titulu a to u 12,9 % respondentů z celkového počtu 31 respondentů (viz graf 1 a příloha C, tabulka 7).

Graf 1: Proč UJAK?

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 8 Kdo nebo co Vás motivovalo ke studiu? (Uveďte i více možností).

Na otázku odpovědělo 32 respondentů v 38 odpovědích. Počet odpovědí je 100 %. Respondenti měli na výběr z těchto možností: zaměstnavatel, kamarád/ka, rodina, lepší pracovní uplatnění, titul, nadbytek volného času, jiné (jaké?).

Odpověď „**zaměstnavatel**“ uvedli 3 muži, tj. 60 % z celkového počtu odpovědí mužů a 2 ženy, 6,1 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 5 odpovědí, tj. 13,2 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Odpověď „**kamarád/ka**“ uvedl 1 muž, tj. 20 % z celkového počtu odpovědí mužů a 2 ženy, tj. 6,1 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem byly uvedeny 3 odpovědi, tj. 7,9 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Odpověď „**rodina**“ uvedlo 5 žen, tj. 15,2 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 5 odpovědí, tj. 13,2 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Odpověď „lepší pracovní uplatnění“ uvedl 1 muž, tj. 20 % z celkového počtu odpovědí mužů a 6 žen, tj. 18,2 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 7 odpovědí, tj. 18,4 % z celkového počtu 38 odpovědí.

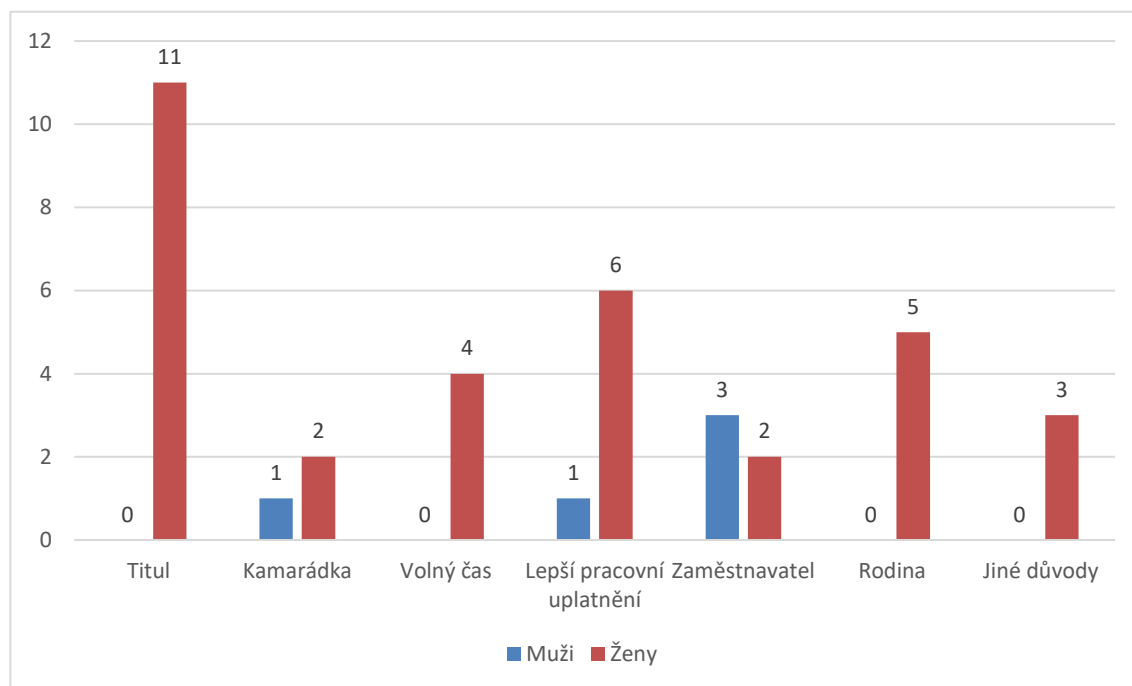
Odpověď „titul“ uvedlo 11 žen, tj. 33,3 %. Celkem bylo uvedeno 11 odpovědí, tj. 34,4 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Odpověď „nadbytek volného času“ uvedly 4 ženy, tj. 12,1 %. Celkem byly uvedeny 4 odpovědi, tj. 10,5 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Mezi odpověď „jiné“ uvedli respondenti: 1 žena ve věku 26–35 let uvedla „chci se dál rozvíjet“, 1 žena ve věku 36–45 let uvedla „baví mě to“, 1 žena ve věku od 46 let a více uvedla „chci pokračovat ve studiu“. Celkem byly uvedeny 3 odpovědi, tj. 9,1 % z celkového počtu 38 odpovědí.

Na otázku „Kdo nebo co Vás motivovalo ke studiu?“ 32 respondentů uvedlo 38 odpovědí, z nichž se nejčastěji vyskytovala odpověď „získání titulu“ a to celkem v 11 případech. Jako druhá nejčastější odpověď se vyskytovala odpověď „lepší pracovní uplatnění“ a to v 7 případech (viz graf 2 a příloha C, tabulka 8).

Graf 2: Motivace ke studiu

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 9 Splňuje současné vzdělávání Vaše očekávání?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne.

Odpověď „ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 3 ženy, tj. 10,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedly 4 osoby z celkového počtu 32 respondentů, tj. 12,5 % respondentů.

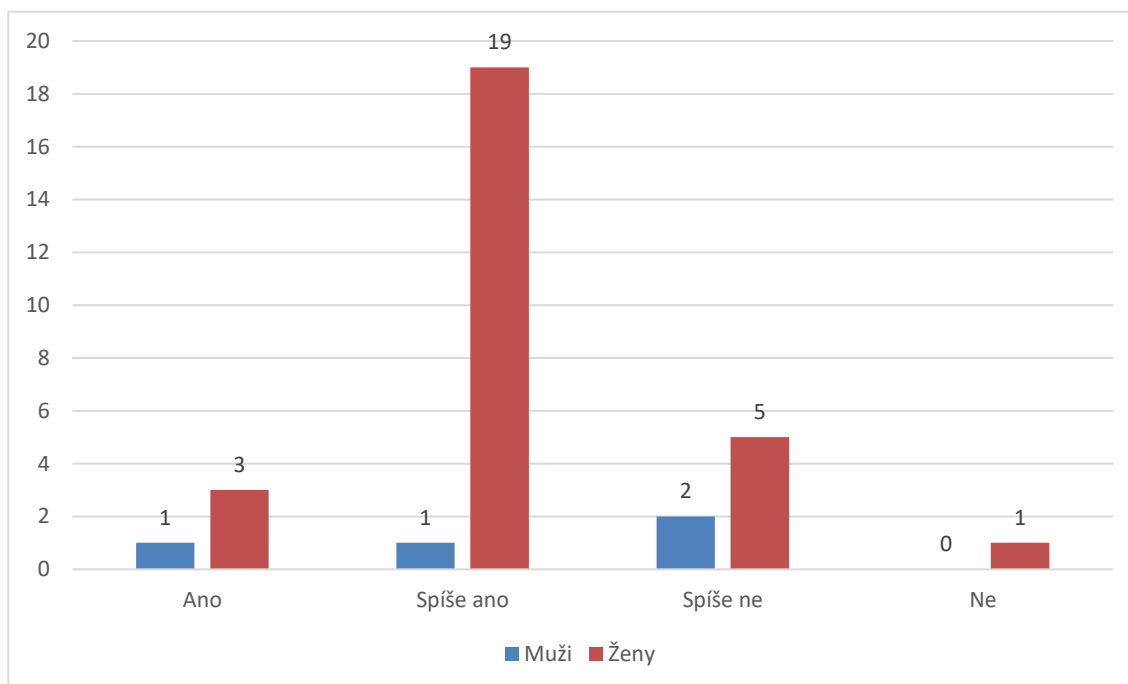
Odpověď „spíše ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 19 žen, tj. 67,9 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 20 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 62,5 % respondentů.

Odpověď „spíše ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 5 žen, tj. 17,9 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 7 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 21,9 % respondentů.

Odpověď „ne“ uvedla 1 žena, tj. 3,6 % z celkového počtu žen a 3,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Ve většině případů splňuje současné vzdělávání očekávání respondentů. Odpověď „ano“ a „spíše ano“ uvedlo 75 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů. U 25 % respondentů nesplňuje současné vzdělávání jejich očekávání (viz graf 3 a příloha C, tabulka 9).

Graf 3: Splněná/nesplněná očekávání

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 10 Co Vám nevyhovuje ve studiu? Uveďte.

Na otázku odpovědělo z celkového počtu 32 osob, 30 respondentů, tj. 93,7 % – 3 muži, tj. 9,4 % z celkového počtu 30 respondentů a 27 žen, tj. 90 % z celkového počtu 30 respondentů. Na otázku neodpověděl 1 muž a 1 žena. Otázka je otevřená, respondenti

podle svého uvážení zapisovali odpovědi. Respondenti mohli uvést více odpovědí, respondenti uvedli celkem 34 odpovědí, ženy uvedly 31 možností odpovědí, muži uvedli 3 možnosti odpovědi.

Odpověď **„nedostatek času“** uvedlo 11 žen, tj. 35,5 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 11 odpovědí z celkového počtu 34 odpovědí, tj. 32,4 % odpovědí.

Odpověď **„špatná komunikace s vyučujícími“** uvedl 1 muž, tj. 33,3 % z celkového počtu odpovědí mužů a 3 ženy, tj. 9,7 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem byly uvedeny 4 odpovědi z celkového počtu 34 odpovědí, tj. 11,8 % odpovědí.

Odpověď **„nedostatečné informace“** uvedl 1 muž, tj. 33,3 % z celkového počtu odpovědí mužů a 6 žen, tj. % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 7 odpovědí z celkového počtu 34 odpovědí, tj. 20,6 % odpovědí.

Odpověď **„distanční studium“** uvedl 1 muž, tj. 33,3 % z celkového počtu odpovědí mužů a 5 žen, tj. 16,1 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 6 odpovědí z celkového počtu 34 odpovědí, tj. 17,6 % odpovědí.

Odpověď **„chybí kontakt s vyučujícími a se spolužáky“** odpověděly 3 ženy, tj. 9,7 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem byly uvedeny 3 odpovědi z celkového počtu 34 odpovědí, tj. 8,8 % odpovědí.

Odpověď **„nevím“** uvedla 1 žena, odpověď **„chaos u pedagogů“** odpověděla 1 žena, odpověď **„vše OK“** odpověděla 1 žena, tj. celkem odpověděly 3 osoby, tj. 8,8 % z celkového počtu 34 odpovědí.

Na základě všech odpovědí v současném studiu nejvíce nevyhovuje respondentům „nedostatek času“ ve 32,4 % Jako další uvedli respondenti „distanční studium“ v 17,6 %, odpověď „nedostatečné informace“ byla uvedena ve 20,6 %, odpověď „špatná komunikace s vyučujícími“ byla uvedena v 11,8 %, a odpověď „chybí kontakt s vyučujícími a se spolužáky“ byly uvedeny v 8,8 % odpovědí (viz příloha C, tabulka 10).

Otázka č. 11 Objevily se překážky ve studiu, které jste nečekali?

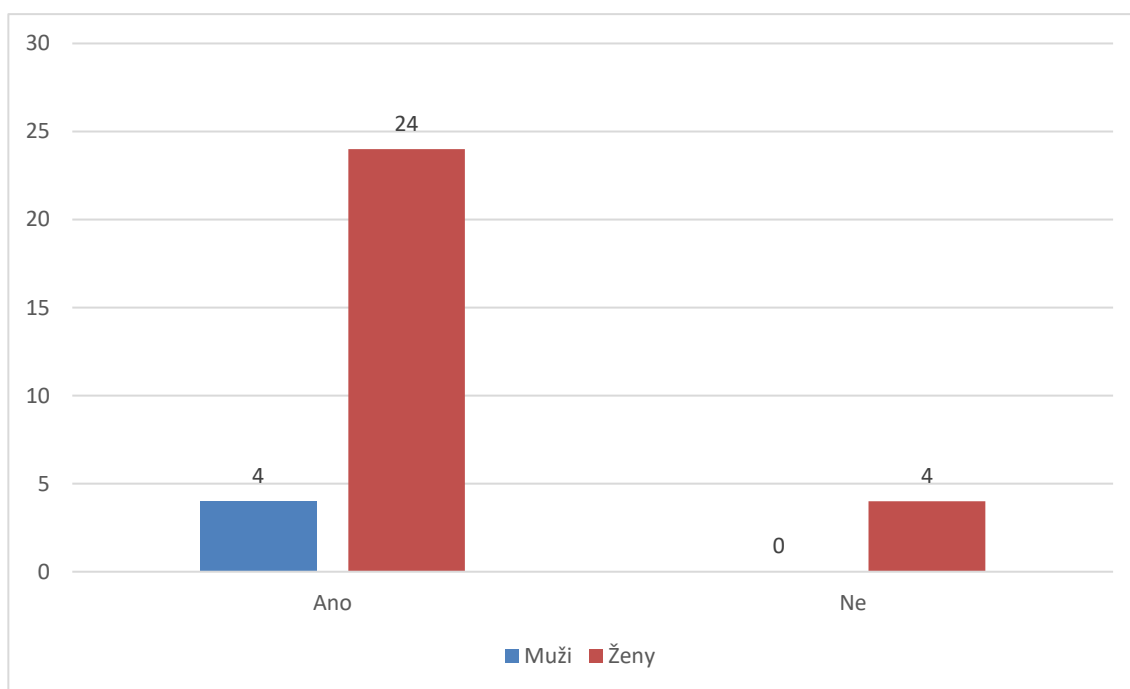
Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 4 muži, tj. 100 % z celkového počtu mužů, 24 žen, tj. 85,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 28 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 87,5 % respondentů.

Odpověď „ne“ uvedly 4 ženy, tj. 14,3 % z celkového počtu žen, tj. 12,5 % z celkového počtu 32 respondentů

Respondenti v 87,5 % z 32 respondentů uvedli, že se během studia objevily překážky, které nečekali, u 12,5 % respondentů se překážky během studia neobjevily (viz graf 4 a příloha C, tabulka 11).

Graf 4: Překážky

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 12 Největší překážky ve Vašem studiu?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je otevřená. Respondenti odpovídají na otázku podle svého uvážení. V dotazníku respondenti uvedli tyto odpovědi: nedostatek času, náročnost některých předmětů, nevidím žádné překážky, nekomunikace vyučujících. Respondenti mohli uvést více možností odpovědí. Bylo uvedeno 33 odpovědí, z toho 28 odpovědí žen a 5 odpovědí mužů.

Odpověď „**nedostatek času**“ uvedl 1 muž, tj. 20 % z celkového počtu odpovědí mužů a 14 žen, tj. 46,7 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 15 odpovědí, tj. 42,9 % z celkového počtu 35 odpovědí.

Odpověď „**náročnost některých předmětů**“ uvedli 2 muži, tj. 40 % z celkového počtu odpovědí mužů a 4 ženy, tj. 13,3 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 6 odpovědí, tj. 17,1 % z celkového počtu 35 odpovědí.

Odpověď „**nevidím žádné překážky**“ uvedly 2 ženy, tj. 6,7 % z celkového počtu odpovědí žen, tj. 5,7 % z celkového počtu 35 odpovědí.

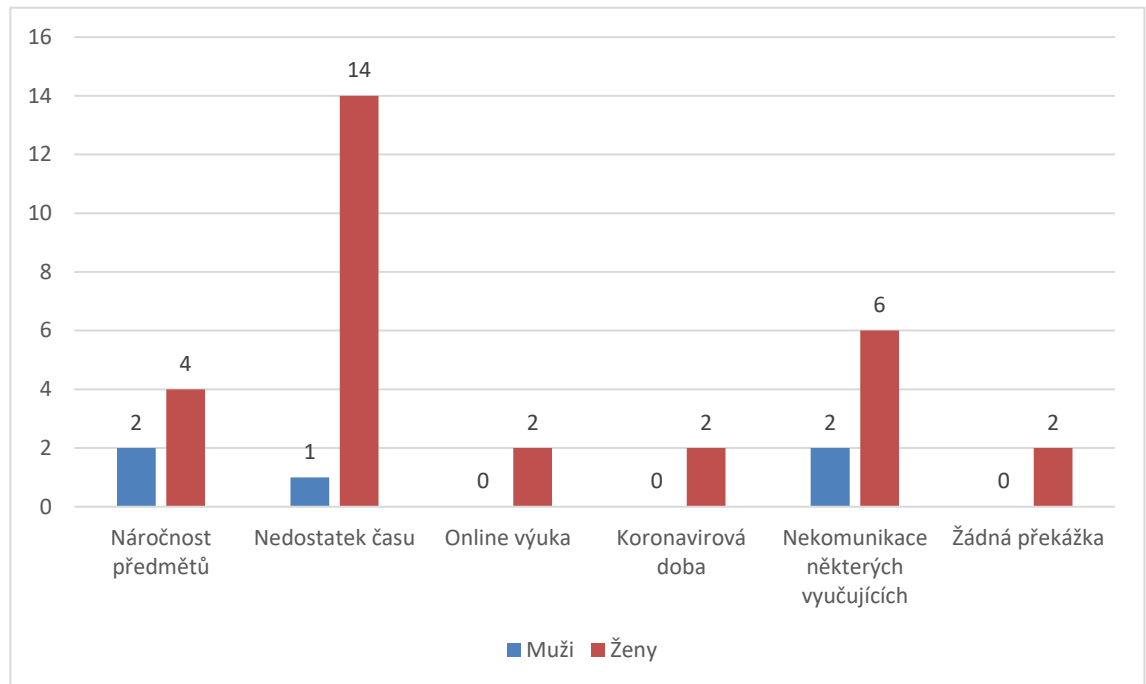
Odpověď „**nekomunikace vyučujících**“ uvedli 2 muži, tj. 40 % z celkového počtu odpovědí mužů a 6 žen, tj. 20 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 8 odpovědí, tj. 22,9 % z celkového počtu 35 odpovědí.

Odpověď „**problém s prací na PC, s on-line výukou**“ uvedly 2 ženy, tj. 6,7 % z celkového počtu odpovědí žen, tj. 5,7 % z celkového počtu 35 odpovědí.

Odpověď „**koronavirová doba**“ uvedly 2 ženy, tj. 6,7 % z celkového počtu žen, tj. 5,7 % z celkového počtu 35 respondentů.

Z celkového počtu 32 respondentů uvádí jako největší překážku ve studiu nejvíce respondentů odpověď „nedostatek času“, a to 42,9 % respondentů. Druhá nejčastější odpověď byla uvedena „nekomunikace vyučujících“, a to u 22,9 % respondentů. Třetí nejčastější odpověď je „náročnost některých předmětů“ kterou uvádí 17,1 % respondentů (viz graf 5 a příloha C, tabulka 12).

Graf 5: Největší překážky

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 13 Jaké formy studia jsou využívány ve Vaší výuce v době koronavirové krize? (lze uvést více možností).

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr z těchto možností: on-line výuka prostřednictvím Microsoft Teams, on-line výuka prostřednictvím skype, individuální konzultace, jiné. Respondenti mohli uvést více možností. Celkem bylo uvedeno 35 odpovědí, 5 odpovědí mužů a 30 odpovědí žen.

Odpověď „on-line výuka prostřednictvím Microsoft Teams“ uvedli 4 muži, tj. 80 % z celkového počtu odpovědí mužů a 28 žen, tj. 93,3 % z celkového počtu odpovědí žen. Odpověď uvedlo 32 osob z celkového počtu 35 odpovědí, tj. 91,4 % odpovědí.

Odpověď „**individuální konzultace**“ uvedl 1 muž, tj. 20 % z celkového počtu odpovědí mužů, tj. 1 odpověď, tj. 2,9 % z celkového počtu 33 odpovědí.

Odpověď „**jiné**“ využili 3 osoby. Odpověď „**zoom**“ uvedla 1 žena, odpověď „**individuální konzultace**“ uvedl 1 muž a odpověď „**individuální konzultace**“ uvedla 1 žena.

Odpověď „**on-line výuka prostřednictvím skype**“ nevedl žádný respondent.

Na otázku „Jaké formy studia jsou využívány ve výuce v době koronavirové krize?“, odpovědělo 100 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů, že nejčastěji je využívána on-line výuka prostřednictvím microsoft teams (viz příloha C, tabulka 13).

Otázka č. 14 Která forma výuky Vám nejvíce vyhovuje v normálních podmínkách?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr tři možnosti odpovědí: ve škole, on-line, on-line pouze jako doplněk výuky ve škole.

Odpověď „**ve škole**“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 13 žen, tj. 46,4 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 15 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 46,9 % respondentů.

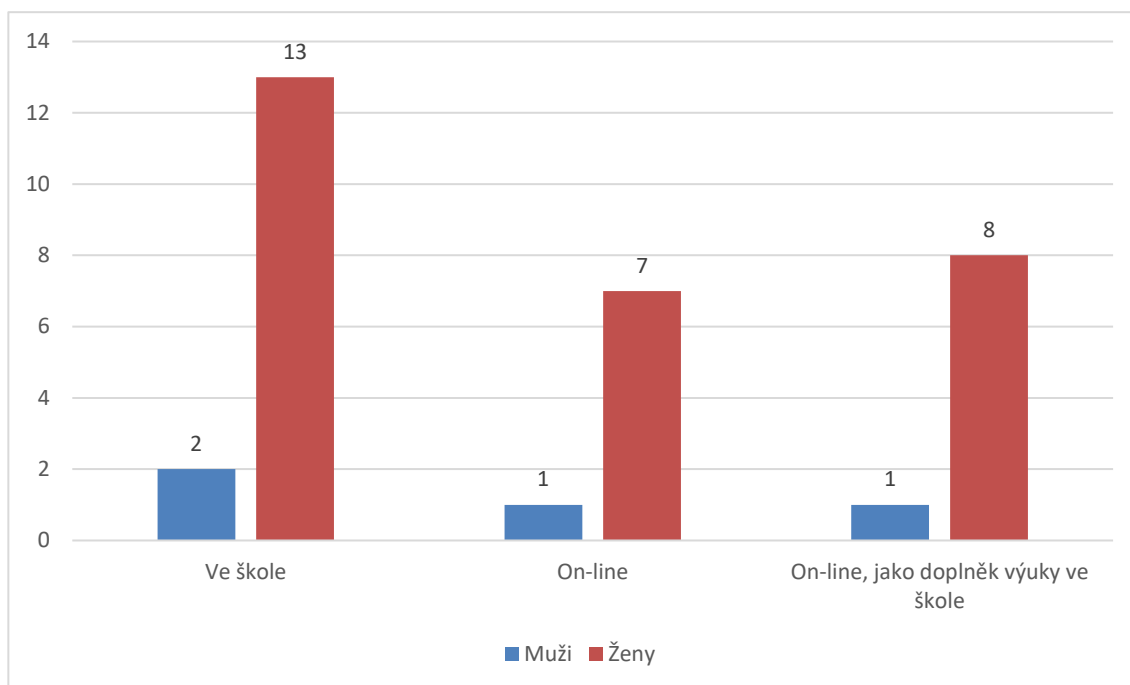
Odpověď „**on-line**“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 7 žen, tj. 25 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 8 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 25 % respondentů.

Odpověď „**on-line pouze jako doplněk výuky ve škole**“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 8 žen, tj. 28,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 9 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 28,1 % respondentů.

Z celkového počtu 32 respondentů 46,9 % respondentů uvádí že jim nejvíc vyhovuje v normálních podmínkách výuka ve škole. 28,1 % respondentům

vyhovuje on-line pouze jako doplněk výuky ve škole a on-line vyhovuje 25 % respondentům (viz graf 6 a příloha C, tabulka 14).

Graf 6: Formy výuky v normálních podmínkách

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 15 Napište důvody, proč Vám vyhovuje uvedená výuka.

Na otázku odpovědělo 27 respondentů, tj. 84,4 % z celkového počtu 32 respondentů. 5 žen neodpovědělo. Odpověděli 4 muži, tj. 100 % z celkového počtu mužů a 23 žen, tj. 85,2 % z celkového počtu žen. Otázka je otevřená, respondenti měli možnost uvádět vlastní odpovědi.

Odpověď „**chybí kolektiv a kontakt**“ uvedli 3 muži, tj. 75 % z celkového počtu mužů a 10 žen, tj. 43,5 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 13 osob z celkového počtu 27 respondentů, tj. 48,1 % respondentů.

Odpověď „**mám ušetřený čas**“ uvedlo 8 žen, tj. 34,8 % z celkového počtu žen, tj. 29,6 % z celkového počtu 27 respondentů.

Odpověď „**mám ušetřené peníze**“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 2 ženy, tj. 8,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedly 3 osoby, tj. 11,1 % z celkového počtu 27 respondentů.

Odpověď „**nejsem počítačový typ**“ odpověděla 1 žena, tj. 4,3 % z celkového počtu žen, „**mám sociální fobii**“ odpověděla 1 žena, tj. 4,3 % z celkového počtu žen, odpověď „**flexibilita**“ odpověděla 1 žena, tj. 4,3 % z celkového počtu žen. Celkem odpověděly 3 osoby, tj. 11,1 % z celkového počtu 27 respondentů.

Nejvíce odpovědí „potřebuji kolektiv a kontakt“ uvedlo 48,1 % respondentů. Odpověď „mám ušetřený čas“ uvedlo 29,6 % respondentů, odpověď „mám ušetřené peníze“ uvedlo 11,1 % respondentů z celkového počtu 27 respondentů (viz příloha C, tabulka 15).

Otázka č. 16 Jsou pro Vás výukové materiály dostačující?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne.

Odpověď „ano“ uvedly 4 ženy, tj. 14,3 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedly 4 osoby z celkového počtu 32 respondentů, tj. 12,5 % respondentů.

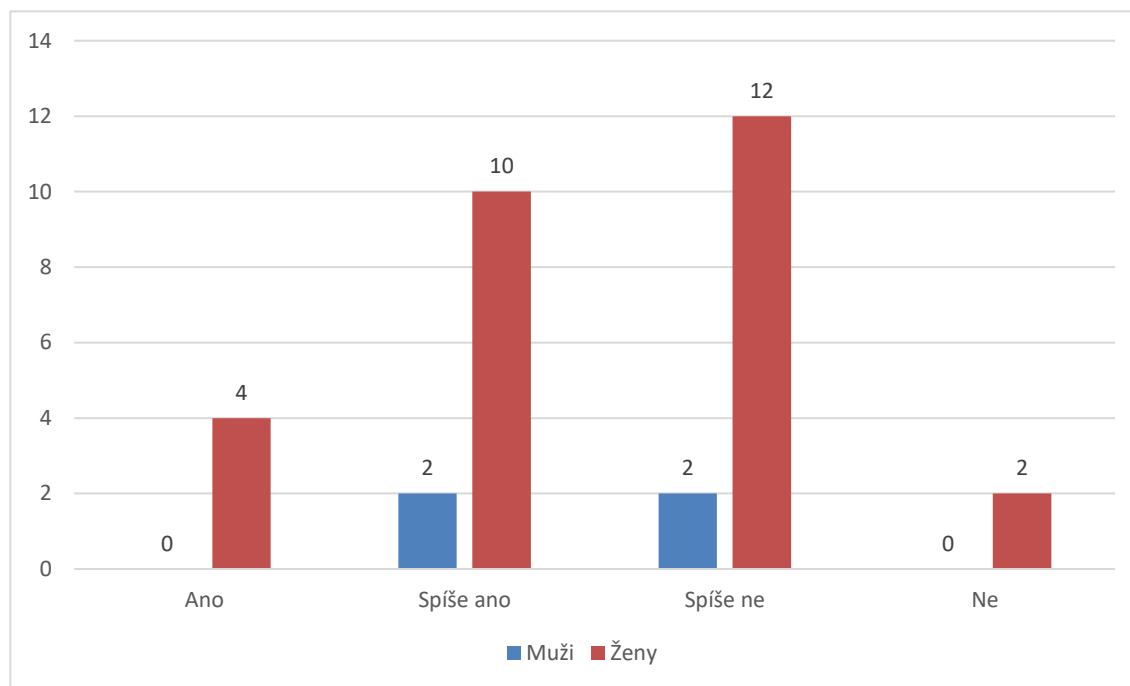
Odpověď „spíše ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 10 žen, tj. 35,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 12 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 37,5 % respondentů.

Odpověď „spíše ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 12 žen, tj. 42,9 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 14 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 43,8 % respondentů.

Odpověď „ne“ uvedly 2 ženy, tj. 7,2 % z celkového počtu žen a 6,2 % z celkového počtu 32 respondentů.

Výukové materiály jsou pro studenty kombinovaného studia dostačující pro 50 % respondentů a nejsou dostačující pro 50 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů (viz graf 7 a příloha C, tabulka 16).

Graf 7: Výukové materiály

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 17 Jsou pro Vás informace vyučujících dostačující?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze čtyř možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne.

Odpověď „ano“ uvedly 3 ženy, tj. 10,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedly 3 osoby z celkového počtu 32 respondentů, tj. 9,4 % respondentů.

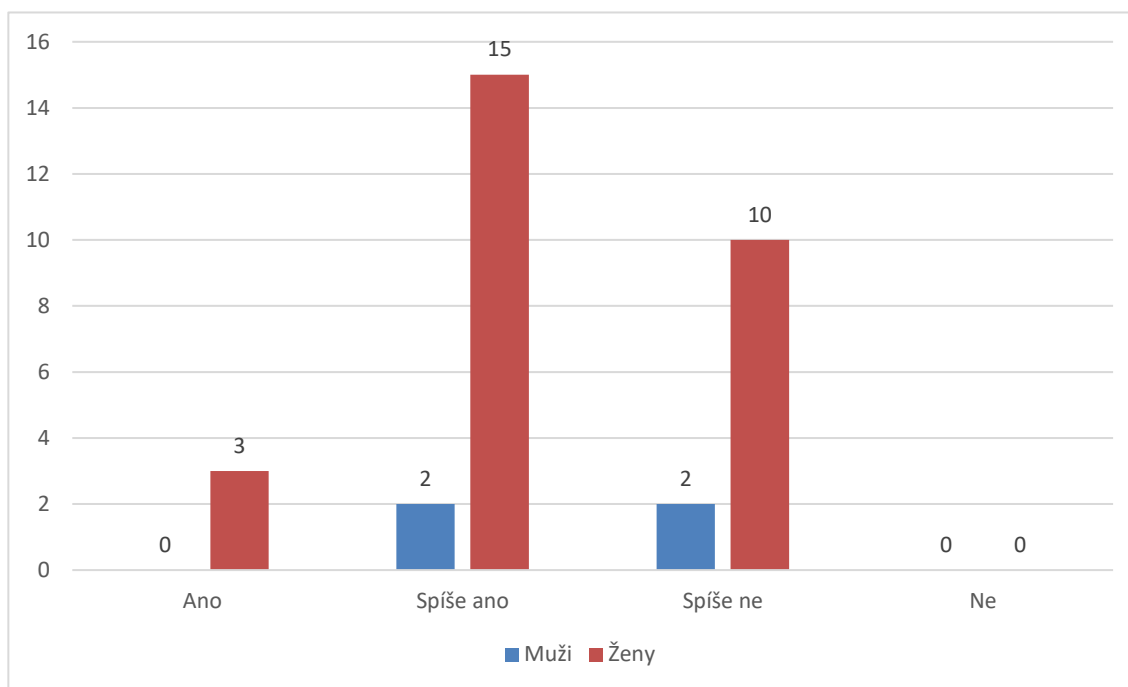
Odpověď „spíše ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 15 žen, tj. 53,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 17 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 53,1 % respondentů.

Odpověď „spíše ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 10 žen, tj. 35,7 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 12 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 37,5 % respondentů.

Odpověď „ne“ neuvedl žádný respondent.

Informace vyučujících jsou pro většinu studentů kombinovaného studia dostačující, odpověď „ano“ a „spíše ano“ uvedlo celkem 62,5 % z celkového počtu 32 respondentů. Informace vyučujících nejsou dostačující pro 37,5 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů (viz graf 8 a příloha C, tabulka 17).

Graf 8: Informace vyučujících

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 18 Jak Náročné je pro Vás kombinované studium?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze tří možností odpovědí – velmi náročné, dá se zvládnout, poměrně snadné.

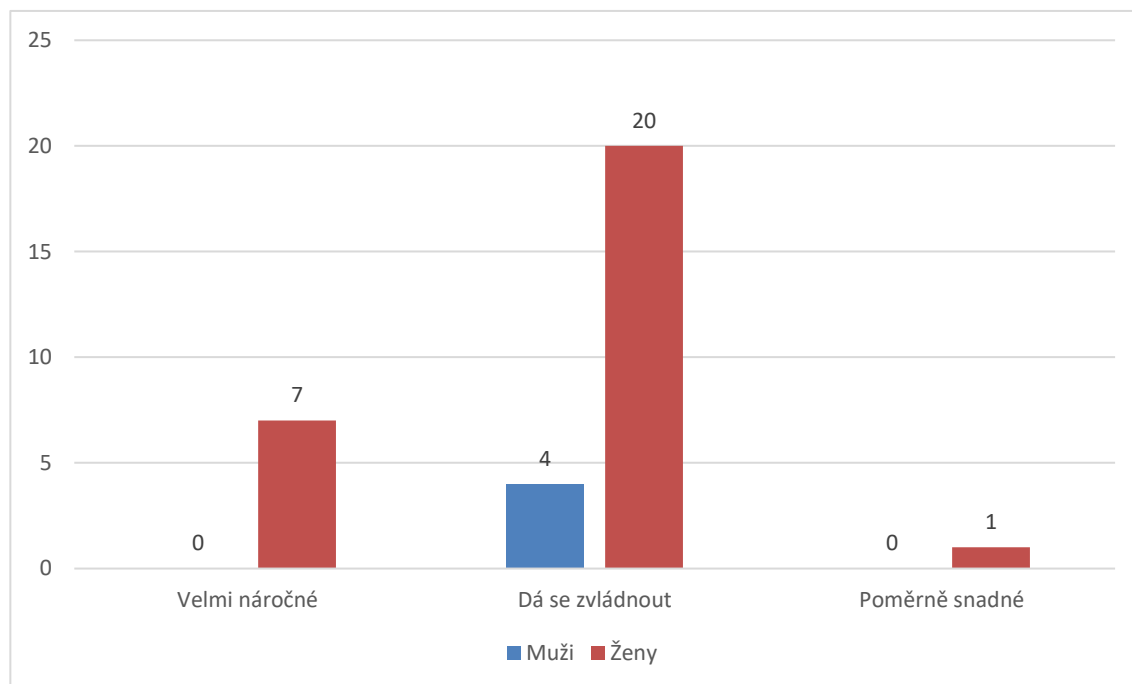
Odpověď „**velmi náročné**“ uvedlo 7 žen, tj. 25 % z celkového počtu žen, tj. 21,9 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „**dá se zvládnout**“ uvedl 4 muži, tj. 100 % z celkového počtu mužů a 20 žen, tj. 71,4 % z celkového počtu žen. Tuto odpověď uvedlo 24 osob, tj. 75 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „**poměrně snadné**“ uvedla 1 žena, tj. 3,6 % z celkového počtu žen, tj. 3,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Z odpovědí je zřejmé, že kombinované studium se dá zvládnout podle 75 % osob z celkového počtu 32 respondentů. Studium je velmi náročné uvedlo 21,9 % respondentů (viz graf 9 a příloha C, tabulka 18).

Graf 9: Náročnost studia

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 19 Jak hodnotíte formu on-line výuky?

Na otázku odpovědělo 30 osob z celkového počtu 32 respondentů, tj. 96,9 % respondentů – 4 muži, tj. 13,3 % z celkového počtu odpovědí mužů a 26 žen, tj. 86,7 %

z celkového počtu odpovědí žen. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze tří možností odpovědí – plně mě uspokojuje, on-line výuka pouze jako doplněk prezenční výuky, vůbec mě neuspokojuje.

Odpověď **„plně mě uspokojuje“** uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu odpovědí mužů a 8 žen, tj. 30,8 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 9 odpovědí, tj. 30 % z celkového počtu 30 odpovědí.

Odpověď **„on-line výuka pouze jako doplněk prezenční výuky“** uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu odpovědí mužů a 16 žen, tj. 61,5 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem bylo uvedeno 17 odpovědí, tj. 56,7 % z celkového počtu 30 odpovědí.

Odpověď **„vůbec mě neuspokojuje“** uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu odpovědí mužů a 2 ženy, tj. 7,7 % z celkového počtu odpovědí žen. Celkem byly uvedeny 4 odpovědi, tj. 13,3 % z celkového počtu 30 odpovědí.

Odpověď „on-line výuka pouze jako doplněk prezenční výuky“ uvedlo 56,7 % respondentů z celkového počtu 30 respondentů, 30 % osob uvedlo, že on-line výuka respondenta plně uspokojuje (viz příloha C, tabulka 19).

Otázka č. 20 Uvažoval/a jste někdy v průběhu studia, že ho ukončíte?

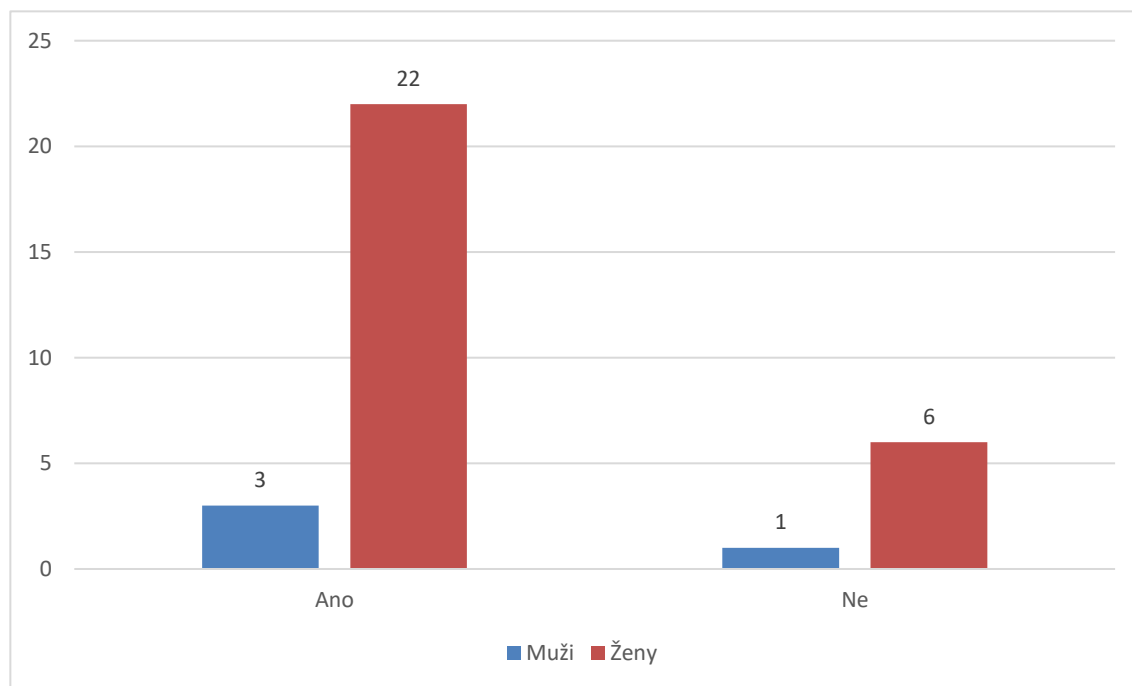
Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď **„ano“** uvedli 3 muži, tj. 75 % z celkového počtu mužů a 22 žen, tj. 78,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 25 osob, tj. 78,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď **„ne“** uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 6 žen, tj. 21,4 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 7 osob, tj. 21,9 % z celkového počtu 32 respondentů.

Respondenti v průběhu studia uvažovali, že ho ukončí. Tuto odpověď uvedlo 78,1 % osob z celkového počtu 32 respondentů. 21,9 % respondentů neuvažovalo v průběhu studia, že ho ukončí (viz graf 10 a příloha C, tabulka 20).

Graf 10: Ukončení studia v průběhu

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 21 Doporučil/a byste kombinovanou formu studia na UJAK svým známým?

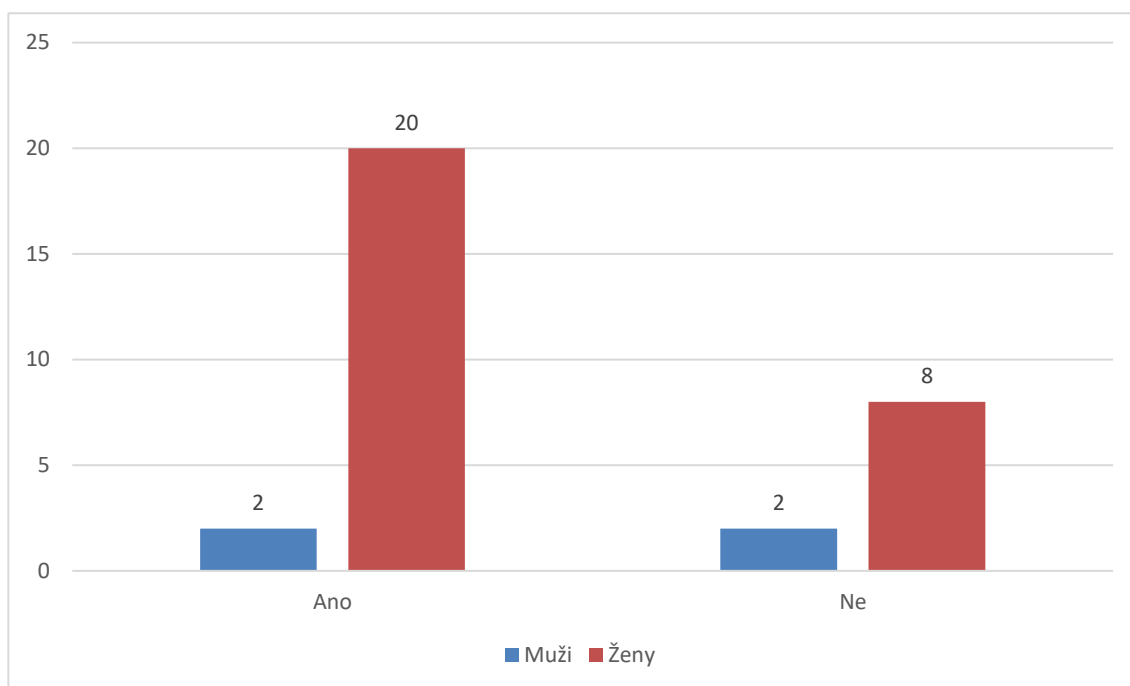
Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 20 žen, tj. 71,4 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 22 osob, tj. 68,7 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 8 žen, tj. 28,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 10 osob, tj. 31,3 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ano“ uvedlo 68,7 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů. Většina respondentů by doporučila svým známým studium na UJAK. Odpověď „ne“ uvedlo 31,3 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů (viz graf 11 a příloha C, tabulka 21).

Graf 11: Doporučení známým

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 22 Je Váš obor příbuzný s Vaším zaměstnáním (současným nebo plánovaným)?

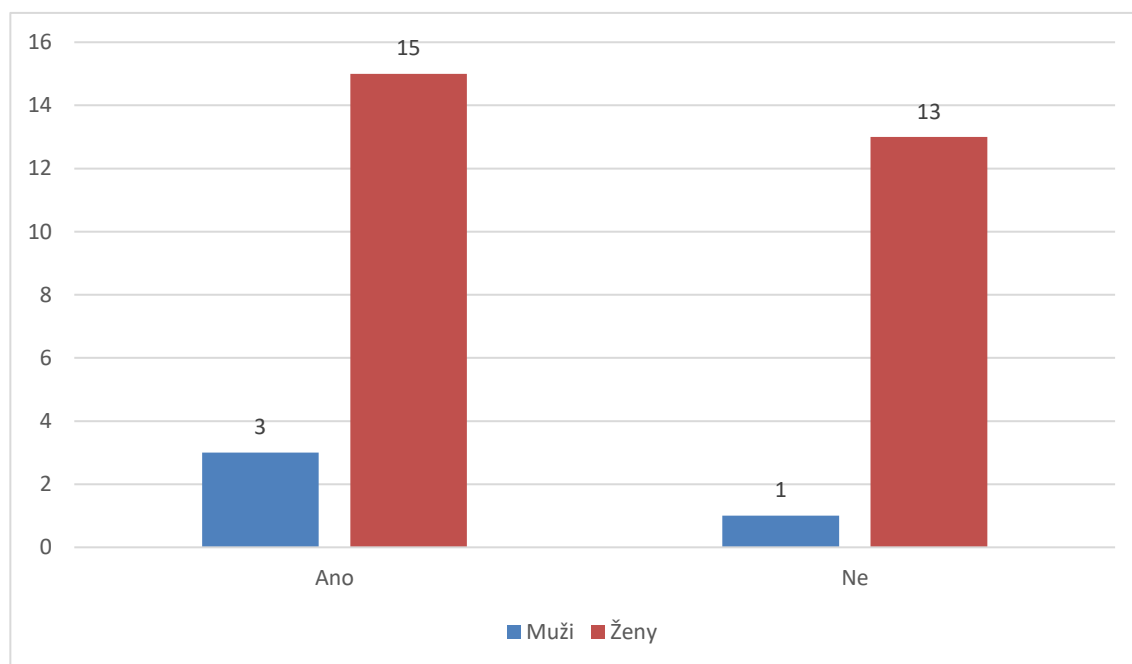
Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 3 muži, tj. 75 % z celkového počtu mužů a 15 žen, tj. 53,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 18 osob, tj. 56,3 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ne“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 13 žen, tj. 46,4 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 14 osob, tj. 43,8 % z celkového počtu 32 respondentů.

Studující obor je ve většině případů příbuzný se zaměstnáním respondentů. Odpověď „ano“ uvedlo 56,3 % respondentů, z celkového počtu 32 respondentů. Odpověď „ne“ uvedlo 43,8 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů (viz graf 12 a příloha C, tabulka 22).

Graf 12: Příbuznost oboru se zaměstnáním

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 23 Je pro Vás důležitá podpora rodiny?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr ze dvou možností odpovědí – ano, ne.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 28 žen, tj. 100 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 30 osob, tj. 93,8 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ne“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů tj. 6,3 % z celkového počtu 32 respondentů.

Podpora rodiny při studiu je velmi důležitá pro 93,8 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů. Podpora rodiny není důležitá u 6,3 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů (viz příloha C, tabulka 23).

Otázka č. 24 Myslíte si, že se změní k lepšímu Vaše situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu?

Na otázku odpovědělo 29 respondentů z 32 respondentů. Odpověděli 4 muži, tj. 13,8 % a 25 žen, tj. 86,2 % z celkových odpovědí. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr z pěti možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne, nevím.

Odpověď „ano“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu odpovědí mužů a 9 žen, tj. 36 % z celkového počtu odpovědí žen. Odpověď uvedlo 11 osob, tj. 37,9 % z celkového počtu 29 odpovědí.

Odpověď „spíše ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu odpovědí mužů a 13 žen, tj. 52 % z celkového počtu odpovědí žen. Odpověď uvedlo 14 osob, tj. 48,3 % z celkového počtu 29 odpovědí.

Odpověď „spíše ne“ uvedly 2 ženy, tj. 8 % z celkového počtu odpovědí žen, tj. 6,9 % z celkového počtu 29 odpovědí.

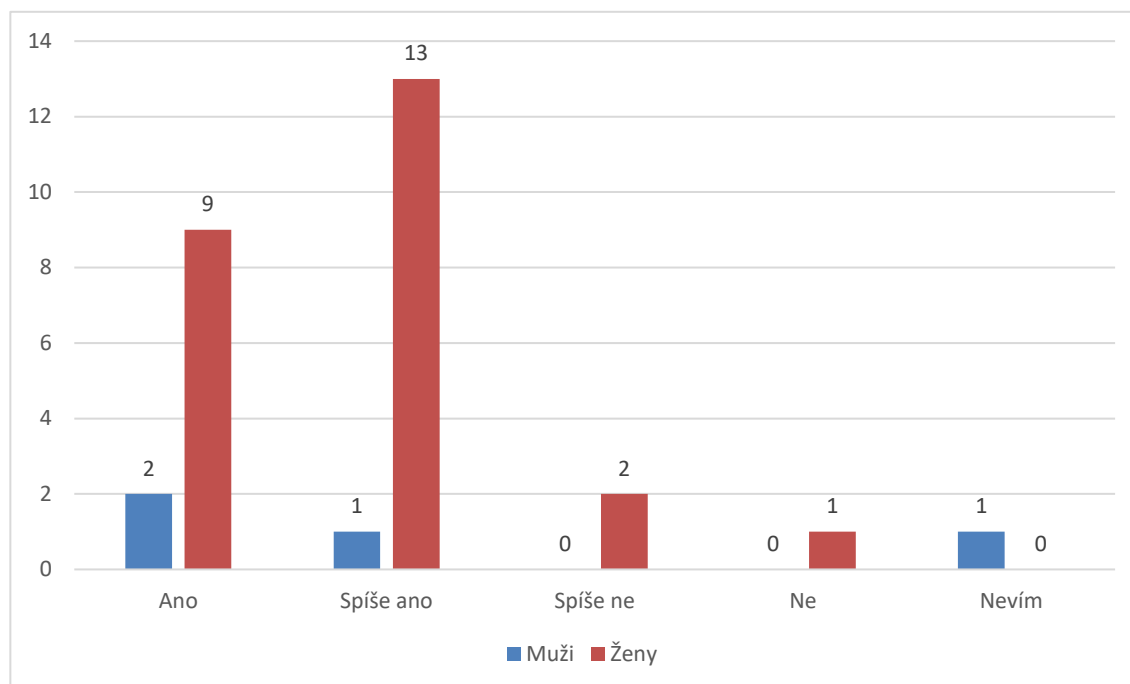
Odpověď „ne“ uvedla 1 žena, tj. 4 % z celkového počtu odpovědí žen, tj. 3,4 % z celkového počtu 29 odpovědí.

Odpověď „nevím“ uvedl 1 muž, tj. 25 % tj. 12,5 % z celkového počtu 29 odpovědí.

Z těchto odpovědí je zřejmé, že se situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu zlepší u 82,1 % respondentů z celkového počtu 29 respondentů. Tito

respondenti odpověděli „ano“ a „spíše ano“. 10,3 % respondentů si myslí, že se situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu u nich nezlepší. Tito respondenti odpověděli „ne“ a „spíše ne“. Ostatní respondenti v počtu 3,4 % z celkového počtu 29 respondentů neví, zda se situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu zlepší (viz graf 13 a příloha C, tabulka 24).

Graf 13: Situace v zaměstnání

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Otázka č. 25 Chtěli byste dál po ukončení současného studia dále vzdělávat?

Na otázku odpovědělo 32 respondentů, tj. 100 % – 4 muži, tj. 12,5 % z celkového počtu respondentů a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu respondentů. Otázka je uzavřená. Respondenti měli na výběr z pěti možností odpovědí – ano, spíše ano, spíše ne, ne, nevím.

Odpověď „ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 8 žen, tj. 28,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 9 osob, tj. 28,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „spíše ano“ uvedl 1 muž, tj. 25 % z celkového počtu mužů a 8 žen, tj. 28,6 % z celkového počtu žen. Odpověď uvedlo 9 osob, tj. 28,1 % z celkového počtu 32 respondentů.

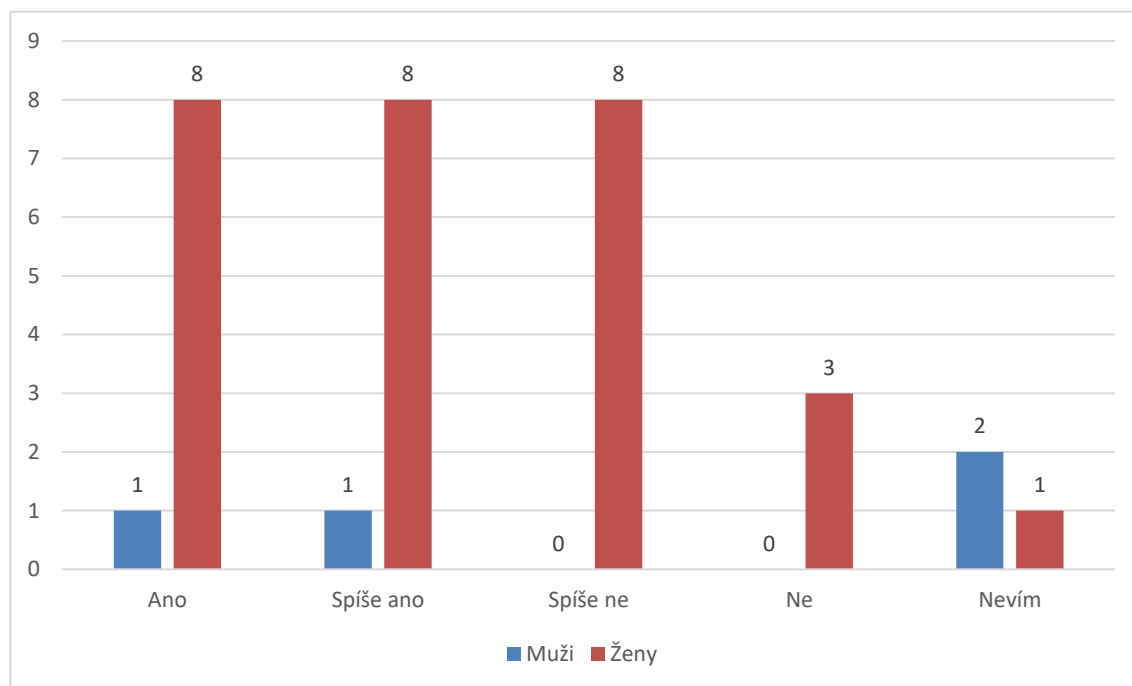
Odpověď „spíše ne“ uvedlo 8 žen, tj. 28,6 % z celkového počtu žen, tj. 25 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „ne“ uvedly 3 ženy, tj. 10,7 % z celkového počtu žen, tj. 9,4 % z celkového počtu 32 respondentů.

Odpověď „nevím“ uvedli 2 muži, tj. 50 % z celkového počtu mužů a 1 žena tj. 3,6 % z celkového počtu žen. Tuto odpověď uvedly 3 osoby, tj. 9,4 % z celkového počtu 32 respondentů.

Po ukončení současného studia by se chtělo dále vzdělávat 56,2 % respondentů. Uvedli odpověď „ano“ a „spíše ano“. Po ukončení současného studia by se nechtělo dále vzdělávat 34,4 % respondentů. Uvedli odpověď „ne“ a „spíše ne“. 9,4 % z celkového počtu 32 respondentů neví, zda by se po ukončení současného studia chtěli dále vzdělávat (viz graf 14 a příloha C, tabulka 25).

Graf 14: Další studium?

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

6 INTERPRETACE A DISKUSE VÝSLEDKŮ

Ve své praktické části autorka vychází z problematiky celoživotního vzdělávání. Autorka navazuje na teoretickou část bakalářské práce, kde se zabývá pojmy spojenými se vzděláváním dospělých, a tyto pojmy popisuje pomocí odborné literatury. **Cílem bakalářské práce je zjistit, jaká je motivace dospělých, kteří studují v kombinovaném studiu na Univerzitě Jana Amose Komenského. Jak jsou studenti kombinovaného studia spokojeni se studiem? Objevily se překážky v kombinovaném studiu?** Zajímá se o to, zda studenti ze studijní skupiny T011V mají podobné důvody ke studiu, nebo se důvody liší, zda jim toto studium pomůže při získání nového pracovního zařazení, zda by doporučili studium na UJAK svým známým nebo zda by chtěli v dalším studiu pokračovat. Interpretuje výsledky svého průzkumného dotazníkového šetření, zajímá se o studium dospělých na vysoké škole, kdy tito dospělí vedle svých rolí vztahových, rodičovských, manželských, pracovních a dalších vykonávají i roli vysokoškolského studenta.

Průzkumu se účastnili studenti kombinovaného studia na UJAK v Praze ze studijní skupiny T011V, studijního oboru Andragogika. Nejvyšší počet studentů se účastní kombinovaného studia ve věkové kategorii od 26–35 let, tj. 34,38 % a ve věkové kategorii od 46 let a více se účastní 28,13 % z celkového počtu 32 respondentů. Respondenti se dále dělí do dvou skupin na muže a ženy. Na základě uvedených odpovědí v dotazníku se kombinovaného studia na UJAK ve studijní skupině T011V účastní 4 muži, tj. 12,5 % a 28 žen, tj. 87,5 % z celkového počtu 32 respondentů. Z tohoto zjištění vyplývá, že kombinovaného studia se účastní převážně starší studenti ve věku 26 let a výše, a to převážně ženy.

Dále ze zjištěných údajů vyplynulo, že 93,7 % studujících dospělých při kombinovaném studiu, považuje vzdělání za velmi důležité v jejich životě. Současné vysokoškolské vzdělávání studentů splňuje očekávání u 75 % studujících. Většina dotázaných, tj. 93,8 % z celkového počtu 32 respondentů uvedla, že si myslí, že v současnosti existuje dostatek nabídek ve vzdělávání. U 81,3 % dotázaných není současné studium první po ukončení počátečního vzdělávání, tzn., že tito studenti měli časovou prodlevu ve vzdělávání. 93,8 % studentů vysokoškolského kombinovaného

studia se účastnilo předchozího vzdělávání na VOŠ. Bývalí studenti z VOŠ si vybrali studium na UJAK hlavně z důvodu zkráceného studia, kdy studium trvá 2 semestry (41,9 %), z důvodu získání titulu v kratší době (12,9 %), také díky výhodnému uznání předmětů z VOŠ (12,9 %). Pro studenty jsou uvedené důvody zásadní pro účast ve vzdělávání na UJAK v Praze. I když většina respondentů (78,1 %) v průběhu studia uvažovala, že ho ukončí, studenti ve většině případů (75 %) tvrdí, že studium se dá zvládnout a studium na UJAK by doporučila svým známým většina z nich, tj. 68,8 % z celkového počtu 32 respondentů.

Dle Rabušicové a Rabušice (2008, s. 101) patří získání certifikátu neboli vysokoškolského diplomu a pracovní motivace mezi nejsilnější motivace studujících ve formálním vzdělávání. Z průzkumu autorky vyplývá, že většina respondentů uvedla jako motivaci získání titulu (28,9 %), dosažení lepšího pracovního uplatnění (18,4 %). K mimopracovní motivaci respondenti řadili rodinu, kamaráda/ku, nadbytek volného času, touhu se dál rozvíjet, baví je to. Většina z nich (93,8 %) je přesvědčena, že jejich situace v zaměstnání se díky vysokoškolskému studiu zlepší. Výzkum Rabušicové a Rabušice se s výsledky uvedeného průzkumu shoduje.

Vzhledem ke skutečnosti, že kombinovaná forma výuky u oslovených studentů se zatím uskutečňovala z důvodu koronavirové krize distanční formou, respondenti odpovídali i na otázky spojené s touto krizí. Z odpovědí je zřejmé, že nejvíce využívanou formou distanční výuky je on-line výuka prostřednictvím microsoft teams (100 %). Pokud by probíhala výuka za normálních podmínek, studenti by preferovali studium ve škole (46,9 %). Další studenti tvrdí, že on-line výuku by zařadili jen jako doplněk výuky ve škole (28,1 %), a jen on-line výuku by preferovalo 25 % studentů. Pokud studenti měli zhodnotit on-line výuku, ve většině případů (54,7 %) tvrdí, že formu on-line výuky by chtěli pouze jako doplněk prezenční výuky. Distanční výuka má u oslovených studentů své pozitivní stránky i stránky negativní. K pozitivním stránkám distanční výuky nejčastěji respondenti uvádějí „ušetřený čas“ (29,6 %), „ušetřené peníze“ (11,1 %). Jako negativní stránky distanční výuky studenti převážně uvádějí chybějící kolektiv a kontakt s ostatními (48,1 %), rovněž jim v současném studiu (distanční) nevyhovuje nedostatek času (32,4 %) a distanční výuka (17,6 %), nemají dostatečné informace (20,6 %), mnoho

studentů má zkušenost i se špatnou nebo nedostatečnou komunikací s vyučujícími (11,8 %).

Pokud studenti (87,5 %) uváděli nečekané překážky během studia – uvedli i více možností. Uváděli např. nedostatek času (42,9 %), nekomunikace vyučujících (22,9 %), náročnost některých předmětů (17,1 %), distanční studium (5,7 %). Výukové materiály jsou dostačující pro 50 % dotázaných, pro dalších 50 % dotázaných jsou nedostačující. Vzhledem k této skutečnosti je zřejmé, že respondenti byli ovlivněni koronavirovou situací a že bariéry, které respondenti uvedli, jsou ve většině případů spojené s koronavirovou krizí a s distanční výukou. Distanční výuka je ve světě rozšířená, u nás v České republice je zatím nedocenená. Hlavním cílem je zprostředkovat výuku jedinci, který se z různých důvodů (vzdálenost, časové omezení, sociální nebo fyzické omezení) nemůže účastnit prezenční formy vzdělávání (Veteška, Vacínová, 2011, s. 168, 169). Distanční výuka se uskutečňovala především u vzdělávání dospělých, dnes z důvodu koronavirové krize se používá téměř u všech studujících (děti, mládež i dospělí). Nedostatek času by respondenti pravděpodobně uváděli i během výuky, která by probíhala ve škole. Nedostatek času během studia u dospělých studentů je spojen s jejich dalšími povinnostmi, jako je rodina, děti, manželství, domácnost, zaměstnání.

Dle Rabušicové a Rabušice (2008, s. 9–10) se v dnešní době stále více klade důraz na celoživotní vzdělávání, ať už z důvodu vlastního rozvoje jedince, nebo z důvodu rozvoje země v dosažení vysoké zaměstnanosti za pomoci vyspělé pracovní síly, v rozvoji vysoké životní úrovně obyvatelstva. Proto je výsledek průzkumu, a to, že po ukončení současného studia by se chtělo dále vzdělávat 56,2 % respondentů, tzn. většina dotázaných respondentů, velmi pozitivní.

Na základě výše uvedeného vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření a stanovených hypotéz lze konstatovat, že cíle bakalářské práce byly splněny.

6.1 Vyhodnocení stanovených hypotéz

Při vyhodnocení stanovených hypotéz autorka vychází z výsledků dotazníkového šetření, z vyhodnocení odpovědí respondentů, tedy studentů kombinovaného studia na UJAK v Praze.

H1: Největší motivací ke studiu na vysoké škole je pro většinu studentů lepší pracovní uplatnění.

Při vyhodnocování hypotézy autorka použila odpovědi na otázku č. 8 (Kdo nebo co Vás motivoval/o ke studiu?), odpovědi na otázku č. 22 (Je Váš obor příbuzný s Vaším zaměstnáním (současným nebo plánovaným)?) a odpovědi na otázku č. 24 (Myslíte si, že se změní k lepšímu Vaše situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu?).

U respondentů byla uvedena jako druhá nejčastější motivace ke studiu lepší pracovní uplatnění, a to u 18,4 % respondentů, současný obor je příbuzný s jejich současným nebo plánovaným zaměstnáním u 56,3 % respondentů. z celkového počtu 32 respondentů. Situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu zlepši u 86,2 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů. Z údajů dotazníkového šetření vyplývá, že u většiny respondentů mezi jejich motivaci patří lepší pracovní uplatnění, současný obor je příbuzný s jejich současným nebo plánovaným zaměstnáním a že situace v zaměstnání se díky vysokoškolskému studiu zlepši u většiny respondentů.

Tato hypotéza se potvrdila.

H2: K překážkám ve studiu respondenti řadí náročnost některých předmětů častěji než nedostatek času.

Při vyhodnocování této hypotézy autorka použila odpovědi na otázku č. 12 (Největší překážky ve Vašem studiu?)

„Nedostatek času“ uvádí jako největší překážku ve studiu 42,9 % respondentů z celkového počtu 32 respondentů, „náročnost některých předmětů“ uvádí 17,1 % respondentů.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

H3: Většina respondentů by uvítala v normálních podmínkách on-line výuku, ale pouze jako doplněk výuky prezenční.

Při vyhodnocování této hypotézy autorka použila odpovědi na otázku č. 14 (Která forma výuky Vám nejvíce vyhovuje v normálních podmínkách?).

Z celkového počtu 32 respondentů 46,9 % respondentů uvádí, že jim v normálních podmínkách nejvíce vyhovuje výuka ve škole. 28,1 % respondentům on-line vyhovuje, ale pouze jako doplněk výuky ve škole a výuka on-line vyhovuje 25 % respondentům.

Hypotéza se nepotvrdila.

H4: Většina respondentů neuvažuje o předčasném ukončení studia.

Při vyhodnocování této hypotézy autorka použila odpovědi na otázku č. 20 (Uvažoval/a jste někdy v průběhu studia, že ho ukončíte?).

Respondenti v průběhu studia uvažovali, že ho ukončí v 78,1 % případů z celkového počtu 32 respondentů. 21,9 % respondentů neuvažovalo v průběhu studia, že ho ukončí.

Tato hypotéza se nepotvrdila.

H5: Většina respondentů by doporučila svým známým kombinované studium na UJAK.

Při vyhodnocování této hypotézy autorka použila odpovědi na otázku č. 21 (Doporučil/a byste kombinovanou formu studia na UJAK svým známým?).

68,8 % respondentů by doporučilo svým známým kombinované studium na UJAK.

Hypotéza se potvrdila.

H6: Vzdělávání v kombinovaném studiu na UJAK splňuje očekávání většiny respondentů.

Při vyhodnocování této hypotézy autorka použila odpovědi č. 9 (Splňuje současné vzdělávání Vaše očekávání?) a odpovědi na otázku č. 18 (Jak náročné je pro Vás kombinované studium?).

75 % respondentů, z celkového počtu 32 respondentů uvedlo, že současné vzdělávání splňuje jejich očekávání. Podle 75 % respondentů se kombinované studium dá zvládnout.

Hypotéza se potvrdila.

Na základě výše uvedeného vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření a stanovených hypotéz lze konstatovat, že cíle bakalářské práce byly splněny.

ZÁVĚR

Autorku zajímalo téma vzdělávání dospělých u kombinovaného studia na vysoké škole. Dospělí, kteří se vzdělávají v kombinovaném studiu, mají práci, rodinu, děti, jiné povinnosti a k tomu se rozhodli studovat. Toto téma je autorce blízké, protože sama se účastní kombinovaného studia na vysoké škole. Je přesvědčena, že bez patřičné motivace by studium bylo neúspěšné. V bakalářské práci se tedy zabývala motivací jedinců ke studiu, otázkou, zda se u nich objevily během studia překážky a jaké? Byli spokojeni se studiem? Chtěli studenti ukončit studium předčasně? Určitě většina těchto studentů měla během studia pocity vyčerpání a beznaděje.

V teoretické části se autorka věnovala vysvětlením pojmu jako dospělý student, vzdělávání dospělých, celoživotní učení, andragogika, motivace bariéry. Uvedla zákony České republiky, které se týkají vzdělání dospělých. Z teoretické části potom použila informace pro praktickou část. V praktické části si stanovila cíle výzkumu a hypotézy, které vyhodnotila pomocí výzkumného kvantitativního dotazníkového šetření. Na základě vlastního dotazníku, který poslala respondentům ze studijní skupiny T011V, získala odpovědi, které zpracovala a vyhodnotila. Prostřednictvím těchto podkladů vyhodnotila stanovené cíle a ověřila si pravdivost stanovených hypotéz.

Autorka zjistila, že největší motivace pro studenty při vzdělávání dospělých bylo získání titulu, pokyn zaměstnavatele, ale i jejich vlastní osobní motivace, jako např. dál rozvíjet svou osobnost, vyplnění volného času. Během studia se u většiny respondentů objevily překážky. Vzhledem ke skutečnosti, že toto studium probíhalo v době koronavirové krize, byly překážky většinou spojeny s distanční výukou. Nejčastějšími překážkami, které studenti uváděli, byl nedostatek času, nedostatečné informace od vyučujících, nespolupráce vyučujících, on-line výuka. Studujícím chyběl kontakt s ostatními studenty a s vyučujícími, zpětná vazba. Přesto většina těchto studentů by chtěla dál ve studiu pokračovat a studium na UJAK by doporučila svým známým.

Na základě výše uvedených výsledků bakalářské práce lze dojít k závěru, že získané informace mohou sloužit vedoucím pracovníkům, pedagogickým a dalším pracovníkům na UJAK nebo na jiných vysokých školách jako podklad pro možné zlepšení výuky a zlepšení podmínek pro aktuální i budoucí vzdělávání dospělých. Výsledky bakalářské

práce také mohou pomoci vyučujícím v odstraňování bariér ve vzdělávání, které uvedli respondenti. Zároveň výsledky průzkumu mohou být pomocí i dalším budoucím studentům nebo zájemcům o studium v rozhodování o dalším vysokoškolském studiu. V budoucnu je možné zabývat se motivací a bariérami ve vzdělávání ve vysokoškolském kombinovaném studiu dospělých více do hloubky a tím pomoci většímu počtu dospělých jedinců najít cestu ke vzdělávání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

1. BARTÁK, J., 2008. *Jak vzdělávat dospělé*. Praha: Alfa nakladatelství. ISBN: 978-80-871-9712-7.
2. BENEŠ, M., 2003. *Andragogika*. Praha: Eurolex Bohemia. ISBN: 80-86432-23-8.
3. BENEŠ, M., 2003. *Základy andragogiky*. Praha: Karolinum. ISBN: 978-80-862-8436-1.
4. BENEŠ, M., 2008. *Andragogika*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-2580-2.
5. BENEŠ, M., 2014. *Andragogika*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-9459-4.
6. BENDL, S. a kol., 2015. *Vychovatelství učebnice teoretických základů oboru*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-9763-2.
7. CIMBALNÍKOVÁ, L., 2004. *Management: studijní texty pro distanční studium*. Olomouc: Universita Palackého v Olomouci. ISBN: 80-244-0893-7.
8. JANDOUREK, J., 2012. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-3679-2.
9. LACINOVÁ, L., JEŽEK, S., MACEK, P., 2016. *Cesty do dospělosti: Psychologické a sociální charakteristiky dnešních dvacátníků*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-8400-1.
10. OTÁHAL, P., a kol., 2018. *MBA studium v podmínkách české praxe. Současnost a budoucnost vzdělávání manažerů v ČR*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-2017-3.
11. PALÁN, 1997. *Výkladový slovník vzdělávání dospělých*. Praha: Daha. ISBN: 978-80-902-2321-9.
12. PLAMÍNEK, J., 2010. *Tajemství motivace*. 2. doplněné vydání, Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-3447-7.
13. PRŮCHA, J. a VETEŠKA, J., 2014. *Andragogický slovník*. 2. aktual. a rozš. vydání. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-4748-4.
14. PRŮCHA, J., 2014. *Andragogický výzkum*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-5232-7.
15. PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J., 2008. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-416-8.
16. RABUŠICOVÁ, M., RABUŠIC, L., 2008. *Učíme se po celý život: o vzdělávání dospělých v České republice*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN: 978-80-210-4779-2.

17. ROHLÍKOVÁ, L., VEJVODOVÁ, J., 2012. *Vyučovací metody na vysoké škole: Praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-4152-9.
18. SOUKUP, V., 2011. *Antropologie: teorie člověka a kultury*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-432-8.
19. ŠÁMALOVÁ, K., 2016. *Šance na dosažení vysokoškolského vzdělání v populaci osob se zdravotním postižením*. Praha: Universita Karlova. ISBN: 978-80-246-3469-2.
20. VETEŠKA, J., 2008. *Kompetence ve vzdělávání*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-1770-8.
21. VETEŠKA, J., VACÍNOVÁ, T., 2011. *Aktuální otázky vzdělávání dospělých, andragogika na prahu 21. století*. Praha: UJAK. ISBN: 978-80-7452-012-9.
22. VYSEKALOVÁ, J., 2007. *Psychologie reklamy*. 3. rozšířené vydání, Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-2196-5.
23. VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. (Eds.), 2008. *Sociální psychologie*. 2. rozšířené vydání, Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-247-1428-8.
24. ZORMANOVÁ, L., 2017. *Didaktika dospělých*. Praha: Grada Publishing a.s. ISBN: 978-80-271-9715-6.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

1. BAČOVÁ, V., 2000. *Súčasné smery v psychológii. hľadanie alternatív pozitivizmu*. Prešov: Prešovská univerzita. ISBN: 978-80-888-8581-8.
2. PERHÁCS, J., PAŠKA, P., 1995. *Dospelý človek v procese výchovy*. Bratislava: Stimul. ISBN: 80-85697-21-1.

Seznam použitých internetových zdrojů

1. EPALE-elektronická platforma pro vzdělávání dospělých v Evropě. *Náhradní školní vzdělávání/EPALE*. On line. Dostupné z: <https://epale.ec.europa.eu/cs/themes/second-chance-schools>, ze dne 18.02.2021
2. TEORIE MOTIVACE PODLE MASLOWA/MENTEM.CZ. *Teorie motivace podle Maslowa*. On line. Dostupné z. <https://www.mentem.cz/blog/teorie-motivace/>, ze dne 04.02.2021

3. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Struktura systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě, 2009/2010*. www.msmt.cz, ze dne 06.02.2021

Seznam použitých zákonů

1. *Usnesení č. 2/1993 Sb., usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky*, 1992. Nabyla účinnosti 1.1.1993. On-line. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
2. *Národní program vzdělávání v České republice, Bílá kniha*. 2001. Ústav pro informace ve vzdělávání: Tauris. ISBN: 80-211-0372-8.
2. *Zákon č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*, 2004. Nabyl účinnosti dne 1.1.2005. On-line. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>.
3. *Zákon č. 111/1998 Sb., ze dne 22. dubna 1998, zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)*, 1998. Nabyl účinnosti 1.7.1998. On-line. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>.
4. *Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů*, 2004. Nabyl účinnosti dne 1.1.2005. On-line. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563>.
5. *Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledku dalšího vzdělávání)*, 2006. Nabyl účinnosti dne 1.8.2007. On-line. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-179>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Maslowova pyramida potřeb	30
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Věk respondentů	VI
Tabulka 2: Pohlaví respondentů	VI
Tabulka 3: Důležitost vzdělání	VII
Tabulka 4: Nabídky ve vzdělávání	VII
Tabulka 5: Současné vzdělávání	VIII
Tabulka 6: Nejvyšší ukončené vzdělání	VIII
Tabulka 7: Proč UJAK?	IX
Tabulka 8: Motivace	X
Tabulka 9: Splněná/nesplněná očekávání	XI
Tabulka 10: Co nevyhovuje?	XI
Tabulka 11: Překážky	XII
Tabulka 12: Největší překážky	XII
Tabulka 13: Formy výuky v koronavirové krizi	XIII
Tabulka 14: Formy výuky v normálních podmínkách	XIII
Tabulka 15: Důvody vyhovující výuky	XIV

Tabulka 16: Výukové materiály.....	XIV
Tabulka 17: Informace vyučujících	XV
Tabulka 18: Náročnost studia	XV
Tabulka 19: Hodnocení on-line výuky	XVI
Tabulka 20: Ukončení studia v průběhu	XVI
Tabulka 21: Doporučení známým.....	XVII
Tabulka 22: Příbuznost oboru se zaměstnáním	XVII
Tabulka 23: Podpora rodiny	XVII
Tabulka 24: Situace v zaměstnání	XVIII
Tabulka 25: Další studium?	XVIII

Seznam grafů

Graf 1: Proč UJAK?.....	45
Graf 2: Motivace ke studiu	47
Graf 3: Splněná/nesplněná očekávání.....	48
Graf 4: Překážky	50
Graf 5: Největší překážky	52
Graf 6: Formy výuky v normálních podmínkách	54
Graf 7: Výukové materiály	56
Graf 8: Informace vyučujících.....	57
Graf 9: Náročnost studia	58

Graf 10: Ukončení studia v průběhu	60
Graf 11: Doporučení známým	61
Graf 12: Příbuznost oboru se zaměstnáním	62
Graf 13: Situace v zaměstnání	64
Graf 14: Další studium?	66

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Principy vzdělávání dospělých	I
Příloha B - Dotazník	II
Příloha C - Tabulky vyhodnocených odpovědí	VI

Příloha A - Principy vzdělávání dospělých

- a) *Optimalizace*, tzn. předkládat jedincům učivo tak, aby ho pochopili. Učivo nemá být složité, mělo by být srozumitelné a přístupné. Lektor by měl používat jednoduché věty, vysvětlit odborné výrazy. Informace mají být dostatečné.
- b) *Užitečnost* jedincům pomáhá při řešení úkolů, pokud dostávají informace užitečné. Krátkodobé informace stárnou rychleji než informace dlouhodobé.
- c) *Organizovanost* se objevuje v tom, jak je učivo členěné a uspořádané, přehledné, oddělení důležitého, postup od do.
- d) *Selektivita, úplnost a přesnost* spolu souvisí. Pokud je selektivita nízká, je vysoká úplnost učiva, pokud je selektivita vysoká, je vysoká i přesnost informací.
- e) *Kondenzace* souvisí s optimalizací.
- f) *Včasnost, operativnost*-důležité jsou informace na správném místě a ve správném čase. Pokud informace nejsou použity, když je to potřeba, ztrácejí smysl.
- g) *Stručnost*-obsah informací je koncentrován, lektor sdělí více informací účastníkovi v krátkém čase. Lektor musí mít schopnost zkoncentrovat obsah učiva.
- h) *Logičnost*-správná volba posloupnosti
- i) *Spolehlivost*-spolehlivost informací, správný obraz skutečností
- j) *Pravdivost*-lektor musí být hodnověrný v jeho jednání, chování a vystupování. Lektor by měl předávat informace pravdivé, které se shodují s učivem a s učením.
- k) *Hloubka*-pronikání do hlubších vrstev učiva (Barták, 2008, s. 111)

Příloha B - Dotazník

Dobrý den, následující dotazník je zcela anonymní, prosím o pravdivé vyplnění otázek. Tento dotazník bude sloužit pro potřeby diplomové práce jako metoda průzkumu zaměřeného na motivaci a bariéry dospělých studentů při kombinovaném studiu na vysoké škole.

Předem velmi děkuji za Vaše odpovědi a odeslání tohoto dotazníku.

- 1) Jaký je Váš věk?
 - a) 18–25 let
 - b) 26–35 let
 - c) 36–45 let
 - d) 46 let a více

- 2) Jste
 - a) Žena
 - b) Muž

- 3) Považujete vzdělání za důležité ve Vašem životě?
 - a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne

- 4) Myslíte si, že v současné době je k dispozici dostatek nabídek ke vzdělávání?
 - a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne

- 5) Je Vaše současné studium první po ukončení počátečního vzdělávání?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 6) Nejvyšší ukončené vzdělání?
 - a) SOŠ
 - b) SOU s maturitou
 - c) VOŠ

d) jiná vysoká škola.

7) Proč jste si zvolili k vysokoškolskému studiu UJAK? Napište důvod/y.

.....
.....
.....

8) Kdo nebo co Vás motivoval/o ke studiu? (Uveďte i více možností)

- a) Zaměstnavatel
- b) Kamarád/ka
- c) Rodina
- d) Lepší pracovní uplatnění
- e) Titul
- f) Nadbytek volného času
- g) Jiné (jaké?), uveďte

9) Splňuje současné vzdělávání Vaše očekávání?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Spíše ano
- d) Spíše ne

10) Co Vám nevyhovuje ve studiu? Uveďte.

.....
.....
.....

11) Objevily se překážky ve studiu, které jste nečekali?

- a) Ano
- b) Ne

12) Největší překážky ve Vašem studiu?

- a) Nedostatek času
- b) Náročnost některých předmětů
- c) Nevidím žádné překážky
- d) Jiné (jaké)?

13) Jaké formy studia jsou využívány ve Vaší výuce v době koronavirové krize? (lze uvést více možností)

- a) On-line výuka prostřednictvím Microsoft Teams

- b) On-line výuka prostřednictvím skype
- c) Individuální konzultace
- d) Jiné

14) Která forma výuky Vám nejvíce vyhovuje v normálních podmínkách?

- a) Ve škole
- b) On-line
- c) On-line pouze jako doplněk výuky ve škole

15) Napište důvody, proč Vám vyhovuje uvedená výuka.

.....
.....
.....

16) Jsou pro Vás výukové materiály dostačující?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

17) Jsou pro Vás informace vyučujících dostačující?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

18) Jak náročné je pro Vás kombinované studium?

- a) Velmi náročné
- b) dá se zvládnout
- c) poměrně snadné

19) Jak hodnotíte formu on-line výuky?

- a) Plně mě uspokojuje
- b) On-line výuka pouze jako doplněk prezenční výuky
- c) Vůbec mě neuspokojuje

20) Uvažoval/a jste někdy v průběhu studia, že ho ukončíte?

- a) Ano
- b) Ne

- 21) Doporučil/a byste kombinovanou formu studia na UJAK svým známým?
- a) Ano
 - b) Ne
- 22) Je Váš obor příbuzný s Vaším zaměstnáním (současným nebo plánovaným)?
- a) Ano
 - b) Ne
- 23) Je pro Vás důležitá podpora rodiny?
- a) Ano
 - b) Ne
- 24) Myslíte si, že se změní k lepšímu Vaše situace v zaměstnání díky vysokoškolskému studiu?
- a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne
 - e) Nevím
- 25) Chtěli byste se dál po ukončení současného studia dále vzdělávat?
- a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne
 - e) Ještě nevím

Děkuji Vám za vyplnění a zaslání dotazníku.

Příloha C - Tabulky vyhodnocených odpovědí

Tabulka 1: Věk respondentů

	Muži	Ženy	Celkem
18–25 let	0	2	2
	0,0 %	7,1 %	6,3 %
26–35 let	1	10	11
	25,0 %	35,7 %	34,4 %
36–45 let	2	8	10
	50,0 %	28,6 %	31,3 %
46 let a více	1	8	9
	25,0 %	28,6 %	28,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 2: Pohlaví respondentů

	Muži	Ženy	Celkem
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 3: Důležitost vzdělání

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	23	25
	50,0 %	82,1 %	78,1 %
Spíše ano	1	4	5
	25,0 %	14,3 %	15,6 %
Spíše ne	1	0	1
	25,0 %	0,0 %	3,1 %
Ne	0	1	1
	0,0 %	3,6 %	3,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 4: Nabídky ve vzdělávání

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	16	18
	50,0 %	57,1 %	56,3 %
Spíše ano	2	10	12
	50,0 %	35,7 %	37,5 %
Spíše ne	0	2	2
	0,0 %	7,1 %	6,3 %
Ne	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 5: Současné vzdělávání

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	4	6
	50,0 %	14,3 %	18,8 %
Ne	2	24	26
	50,0 %	85,7 %	81,3 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 6: Nejvyšší ukončené vzdělání

	Muži	Ženy	Celkem
SOU	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %
SOU s maturitou	1	0	1
	25,0 %	0,0 %	3,1 %
VOŠ	3	27	30
	75,0 %	96,4 %	93,8 %
Jiná vysoká škola	0	1	1
	0,0 %	3,6 %	3,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 7: Proč UJAK?

	Muži	Ženy	Celkem
Krátké studium	3	10	13
	75,0 %	37,0 %	41,9 %
Doporučení od jiného	1	2	3
	25,0 %	7,4 %	9,7 %
Nevím	0	1	1
	0,0 %	3,7 %	3,2 %
Uznání předmětů z VOŠ	0	4	4
	0,0 %	14,8 %	12,9 %
Lepší pracovní uplatnění	0	3	3
	0,0 %	11,1 %	9,7 %
Baví mě to	0	3	3
	0,0 %	11,1 %	9,7 %
Titul	0	4	4
	0,0 %	14,8 %	12,9 %
Celkem	4	27	31
	12,9 %	87,1 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 8: Motivace

	Muži	Ženy	Celkem
Titul	0	11	11
	0,0 %	33,3 %	28,9 %
Kamarádka	1	2	3
	20,0 %	6,1 %	7,9 %
Volný čas	0	4	4
	0,0 %	12,1 %	10,5 %
Lepší pracovní uplatnění	1	6	7
	20,0 %	18,2 %	18,4 %
Zaměstnavatel	3	2	5
	60,0 %	6,1 %	13,2 %
Rodina	0	5	5
	0,0 %	15,2 %	13,2 %
Jiné důvody	0	3	3
	0,0 %	9,1 %	7,9 %
Celkem	5	33	38
	13,2 %	86,8 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 9: Splněná/nesplněná očekávání

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	1	3	4
	25,0 %	10,7 %	12,5 %
Spíše ano	1	19	20
	25,0 %	67,9 %	62,5 %
Spíše ne	2	5	7
	50,0 %	17,9 %	21,9 %
Ne	0	1	1
	0,0 %	3,6 %	3,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 10: Co nevyhovuje?

	Muži	Ženy	Celkem
Nedostatek času	0	11	11
	0,0 %	35,5 %	32,4 %
Špatná komunikace s vyučujícími	1	3	4
	33,3 %	9,7 %	11,8 %
Nedostatek informací	1	6	7
	33,3 %	19,4 %	20,6 %
Distanční výuka	1	5	6
	33,3 %	16,1 %	17,6 %
Chybí kontakt	0	3	3
	0,0 %	9,7 %	8,8 %
Jiné	0	3	3
	0,0 %	9,7 %	8,8 %
Celkem	3	31	34
	8,8 %	91,2 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 11: Překážky

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	4	24	28
	100,0 %	85,7 %	87,5 %
Ne	0	4	4
	0,0 %	14,3 %	12,5 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 12: Největší překážky

	Muži	Ženy	Celkem
Náročnost předmětů	2	4	6
	40,0 %	13,3 %	17,1 %
Nedostatek času	1	14	15
	20,0 %	46,7 %	42,9 %
Online výuka	0	2	2
	0,0 %	6,7 %	5,7 %
Koronavirová doba	0	2	2
	0,0 %	6,7 %	5,7 %
Nekomunikace některých vyučujících	2	6	8
	40,0 %	20,0 %	22,9 %
Žádná překážka	0	2	2
	0,0 %	6,7 %	5,7 %
Celkem	5	30	35
	14,3 %	85,7 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 13: Formy výuky v koronavirové krizi

	Muži	Ženy	Celkem
MS Teams	4	28	32
	80,0 %	93,3 %	91,4 %
Skype	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Individuální konzultace	1	0	1
	20,0 %	0,0 %	2,9 %
Individuální studium	0	1	1
	0,0 %	3,3 %	2,9 %
Zoom	0	1	1
	0,0 %	3,3 %	2,9 %
Celkem	5	30	35
	14,3 %	85,7 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 14: Formy výuky v normálních podmínkách

	Muži	Ženy	Celkem
Ve škole	2	13	15
	50,0 %	46,4 %	46,9 %
On-line	1	7	8
	25,0 %	25,0 %	25,0 %
On-line, jako doplněk výuky ve škole	1	8	9
	25,0 %	28,6 %	28,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 15: Důvody vyhovující výuky

	Muži	Ženy	Celkem
Chybí kolektiv	3	10	13
	75,0 %	43,5 %	48,1 %
Ušetřený čas	0	8	8
	0,0 %	34,8 %	29,6 %
Ušetřené peníze	1	2	3
	25,0 %	8,7 %	11,1 %
Nejsem počítačový typ	0	1	1
	0,0 %	4,3 %	3,7 %
Mám sociální fobii	0	1	1
	0,0 %	4,3 %	3,7 %
Flexibilita	0	1	1
	0,0 %	4,3 %	3,7 %
Celkem	4	23	27
	14,8 %	85,2 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 16: Výukové materiály

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	0	4	4
	0,0 %	14,3 %	12,5 %
Spíše ano	2	10	12
	50,0 %	35,7 %	37,5 %
Spíše ne	2	12	14
	50,0 %	42,9 %	43,8 %
Ne	0	2	2
	0,0 %	7,1 %	6,3 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 17: Informace vyučujících

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	0	3	3
	0,0 %	10,7 %	9,4 %
Spíše ano	2	15	17
	50,0 %	53,6 %	53,1 %
Spíše ne	2	10	12
	50,0 %	35,7 %	37,5 %
Ne	0	0	0
	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 18: Náročnost studia

	Muži	Ženy	Celkem
Velmi náročné	0	7	7
	0,0 %	25,0 %	21,9 %
Dá se zvládnout	4	20	24
	100,0 %	71,4 %	75,0 %
Poměrně snadné	0	1	1
	0,0 %	3,6 %	3,1 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 19: Hodnocení on-line výuky

	Muži	Ženy	Celkem
Plně mě uspokojuje	1	8	9
	25,0 %	30,8 %	30,0 %
On-line, pouze jako doplněk prezenční výuky	1	16	17
	25,0 %	61,5 %	56,7 %
Vůbec mě neuspokojuje	2	2	4
	50,0 %	7,7 %	13,3 %
Celkem	4	26	30
	13,3 %	86,7 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 20: Ukončení studia v průběhu

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	3	22	25
	75,0 %	78,6 %	78,1 %
Ne	1	6	7
	25,0 %	21,4 %	21,9 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 21: Doporučení známým

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	20	22
	50,0 %	71,4 %	68,8 %
Ne	2	8	10
	50,0 %	28,6 %	31,3 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 22: Příbuznost oboru se zaměstnáním

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	3	15	18
	75,0 %	53,6 %	56,3 %
Ne	1	13	14
	25,0 %	46,4 %	43,8 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 23: Podpora rodiny

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	28	30
	50,0 %	100,0 %	93,8 %
Ne	2	0	2
	50,0 %	0,0 %	6,3 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 24: Situace v zaměstnání

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	2	9	11
	50,0 %	36,0 %	37,9 %
Spíše ano	1	13	14
	25,0 %	52,0 %	48,3 %
Spíše ne	0	2	2
	0,0 %	8,0 %	6,9 %
Ne	0	1	1
	0,0 %	4,0 %	3,4 %
Nevím	1	0	1
	25,0 %	0,0 %	3,4 %
Celkem	4	25	29
	13,8 %	86,2 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

Tabulka 25: Další studium?

	Muži	Ženy	Celkem
Ano	1	8	9
	25,0 %	28,6 %	28,1 %
Spíše ano	1	8	9
	25,0 %	28,6 %	28,1 %
Spíše ne	0	8	8
	0,0 %	28,6 %	25,0 %
Ne	0	3	3
	0,0 %	10,7 %	9,4 %
Nevím	2	1	3
	50,0 %	3,6 %	9,4 %
Celkem	4	28	32
	12,5 %	87,5 %	—

Zdroj: autorka práce, 2021 (vlastní šetření)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Gabriela Hlavsová, DiS.

Obor: Andragogika

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Motivace dospělých ke kombinovanému studiu na vysoké škole

Rok: 2021

Počet stran textu bez příloh: 67

Celkový počet stran příloh: 18

Počet titulů českých použitých zdrojů: 29

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 3

Vedoucí práce: doc. PhDr. Alena Svobodová, CSc.